

Izhaja ob 4 zjutraj.

Stane mesečno 12'50 Din
za izposojeno 25'--
za obvezno

Oglas po tarifi.

Uredništvo:

Milčičeva cesta št. 16/1
Telefon št. 72.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravništvo:

Ljubljana, Prešernova
ul. št. 54. Telef. št. 30

Podružnice:

Maribor, Barvanska ul. 1.
Tel. št. 22.

Celje, Aleksandrova a.

Račun pri pošti, čekov,
savodni šte. 11.842

Ljubljana, 7. julija.

Povojna psihoza, ki se kaže po cel Evropi v več ali manj izrazitih posledicah, je vsekakor glavno slo današnjega človeštva. Trajalo bo še dolgo let, da bo naša generacija prebolela svetovno vojno in da bo Evropejec imel zdravo življenje ter da bo mogel zopet s hladnim razumom in s neokrnjenim prirodnim duševstvom slediti nalogam javnega in zasebnega življenja.

V naši državi se vse življenje komplicira še po otroških slabostih ustvarjanja nove državnosti, kar je zvezano s tam večjimi težavami, ker tvorijo Jugoslavijo pokrajine in plemena, ki spadajo sicer po zgodovini in naravnih zakonih v skupno edinico, ki so pa na žalost bila sto in stoletja po neprijatelju med seboj razkosana. Potrebna bo pri nas najmanj ena nova generacija, predno bo vse državljane Jugoslavije prevečala ena misel in ena volja. Odmreči bo moral preje ves predvojni rod, predno bo do podrobnosti v prakso prevedena troimenega našega naroda velika in edino spasonosna misel: močnega, edinstvene Jugoslavije.

Sedaj šele vidimo, kako površen in malo globok je bil pri nas prvi jugoslovenski pokret leta 1917. in 1918. Bil je sicer elementaren, a podoben slami, ki naglo odgori. Še največ priročen je bil med Slovenci in primorskimi Hrvatji. Srbi, preganjani s rodne zemlje, se je naravno boril le za Veliko Srbijo. Naloga Slovencev in Hrvatov je bila s rodoljubjem, ljubeznijo in s nadkriljevanjem v vseh panogah duševnega življenja, pridobiti že današnjo generacijo srbskega dela našega naroda za jugoslovenstvo, ki tvori nadzgradbo predvojnega našega nacionalnega mentaliteta, obenem pa svobodo, enakost in bratstvo vseh treh plemen. Neizločenost in nesposobnost ter še neukrotena beštija stoletnega avstrijskopravljani Hrvatov in Slovencev je porušila idealno zasnovano stvarbo Jugoslavije še predno se je začela graditi. Mesto Jugoslavije smo najprej po krivdi Radice in dr. Korošca dobili Veliko Srbijo. Na tem začasno ne more nitišar izpremeniti avtonomistično in federalistično gibanje. Notranja uredba države SHS po velikosrbskem programu se s tem samo še pospešuje.

Edini dosledni in neupogljivi reprezentant jugoslovenske misli, demokratična stranka, je izločena iz sodelovanja na zgradbi države. Tako je bilo prav Velešrbom, Velehrvatom in Samoslovencem. Bila je to le hipna prevara v zgodovinskem razvoju Jugoslavije. Jugoslovenska misel je danes sicer poizkušena nati, a zadušena ni, ker zadušena biti ne more. Ona mora živeti, ker ona sama in samo ona je trd temelj, na katerem je mogoče postaviti srečno bodočnost naše države in njenih državljanov. 400.000 pri zadnjih volitvah za demokratsko stranko odanih glasov pa jamči, da ostane jugoslovenska misel večno živa. Kakor je Vidov dan neprestano bodril srbski del našega naroda na boj za narodno svobodo, tako mora katastrofa, ki je doletela pri zadnjih volitvah demokrate in ž njimi jugoslovensko misel, podžigati še k veliko večjemu delu.

Podcenjevali smo zlasti slovenski demokrate, da leži med letom 1914. in 1920. strašen prepad. Avstrijska soldateska in policija izpodvezala nam je vse možnosti razvoja in napredka. Vse naše kulturne in vzgojne organizacije so bile suspendirane, politične organizacije razpuščene, naše časopise, ki je bilo odkrito nacionalno, je bilo ustavljeno. Najboljši narodni delavci naprednega svetovnega prepričanja so bili preganjani, ali pa so tavali po širnem svetu. Tak vakuum stesnih, osemih let ni mogoče nadoknaditi preko noči. In če je demokracija potem podlegla demagogiji in prevarantstvu v najhujšem bobnečem ognju nastopajoči reakciji, ni nikako čudo.

Ze se temeljito obrača na boljše. Tiho, a zato tem uspešnejše sistematično delo na vseh poljih javnega življenja pridobiva na jakosti in temeljitosti. Zaslepljenec vrača zdrav pogled in pravo spoznanje, da je samo od demokracije pričakovati konsolidacije države ter temeljite remedure dekolatnih naših notranjopolitičnih dejav. Demokratska stranka pridobiva na pristaših in bojovníkih. Vračajo se starejši, priznavajoč, da so bili trenutno v zmoti in zapeljani ter poudarjajo, da sedaj priznavajo veliko važnost in pomen demokratske stranke za narod in državo. Najbolj razveseljivo je pa to, da se je JDS oklenila mladina, polna ognja in moči, da visoko dvigne prapor jugoslovenske demokracije.

Fašisti pripravljajo napad na Reko in Dalmacijo

NA REKI ODSTRANJUJEJO SAMOSTOJNE REŠKE AMBLEME. — D' ANNUNZIO ZOPET NASTOPA.

Milan, 7. julija. p. Socialistični list «Avanti» priobčuje iz Reke brzojavko, v kateri javlja, da naša vlada pod predsednikom Depolijem snema reške grbe, znake in zastave in jih samenuje s italijanskimi. Današnja vlada šeli čim tesnejših stikov Reke s Italijo. Radi tega se odnošaji med Italijani ter avtonomistično stranko in Hrvatji na Reki vedno bolj slabšajo.

D'Annunzio je obljubljen, da se mu poveri vrhovno poveljstvo v slučaju napada na Dalmacijo in Reko. D'Annunzio je radi tega opustil svoje potovanje v Pariz.

Rim, 7. julija. p. «La voce repubblicana», piše, da so vladni krogi v velikih skrbih radi vesti, ki se trdovratno

razširja, da nameravajo odpotovati v Dalmacijo gotovi fašistovski elementi in preprečiti za sedaj miren zaključek jadranskega spora. Vlada je odredila vse potrebno, da nastopi proti temu.

Beograd, 7. julija. p. Vesti Italijanskih listov o fašistovskih pripravah za aneksijo Reke in napad na Dalmacijo, so izzvale v beograjskih političnih krogih veliko vznemirjenje. Beograjski politični krogi smatrajo, da so te italijanske avanture posledice delovanja federalističnega bloka, ki vodi popolnoma defetistično politiko. Kakor izgleda, nameravajo Italijani izvršiti na Reki prevrat in nas postaviti pred dovršeno dejstvo.

Napeta politična situacija

AMPUTACIJA REDIVIVA. — KRALJ NA SEJI MINISTRskega SVE-TA. — KAJ STORE KLERIKALCI.

Beograd, 7. julija. r. Danes od 16.30 do 19 se je vršila seja ministrskega sveta, ki ji je predsedoval sam kralj. Poleg predsednika vlade Nikole Pašića so bili prisotni vsi ministri razen Krste Miličevića, ki je odpotoval po uradnih poslih. Cilj te seje je bil izključno informativen. Kralj se je želel pred svojim in Pašićevim odhodom v inozemstvo poučiti o notranjem političnem položaju in delu narodne skupščine.

Notranji minister dr. Vuličić, minister saobraćaja dr. Janković in minister vojne general Pešić so poročali o svojih resortnih vprašanjih. Predsednik Pašić je na kratko očrtal delo narodne skupščine in izjavil, da želi vlada, naj se v narodni skupščini čim preje sprejmeta zakon o uradnih in zakon o ustroju vojske in mornarice, ravnotako tudi, da naj člani finančnega odbora še pred poročilom sestavijo načrt proračuna za leto 1923/24, da se bo moglo o njem razpravljati, čim se narodna skupščina ponovno sestane. Nato mora priti v razpravo zakon o invalidih, ki ga bo ponovno redigiral minister socialne politike. Minister dr. Janković je izjavil, da se v najkrajšem času prične s graditvijo železnice Srp-Veleš.

Pašić je nato izjavil, da namerava v najkrajšem času popolniti ministrske portfelje in sicer ministrstvo poljoprivrede in voda, ministrstvo trgovine in industrije ter ministrstvo ver, da se na ta način olajša ureditev razmer v državi. Dan kraljevega odhoda še ni definitivno določen. Skoro gotovo odpotuje kralj začetkom prihodnjega tedna. Ni še gotovo, ali odpotuje kralj iz Pariza tudi na francosko rivijero. Spremljala ga bo na potu tudi kraljica Marija.

Beograd, 7. julija. p. Radićev delovanje in pretnje ter Koroščeva dvočlana politika so dale beograjskemu časopisu povod, da je zopet sprožilo vprašanje — amputacije. Listi poudarjajo, da o zopetnem zblizanju vlade z Radićem ne more biti več govora. Med radikali in Hrvatskim blokom so vse zveze prekinjene.

«Novosti» priobčujejo izjavo nekega, kakor zatrjujejo, odličnega in vodilnega člana radikalnega kluba. Ta je uvodoma izrazil upanje, da se bodo hrvatske mase v zadnjem trenutku vendarle še osvestile in se otresle pogubnega Radićevega vpliva. Za nasprotni slučaj pa da se pri radikalih vedno bolj uvrščuje misel amputacije. Ako bo Radić nastopal s ekstrajuridnimi sredstvi, kakor je zanjšji zapretil, bo vlada storila isto.

«Brez ozira na vse to» je nadaljeval izvestitelj «Novosti», namerava vlada nadaljevati svoje zakonodajno delo ter misli, da bo v dveh letih izžepala svoj program, predviden v njeni deklaraciji. Pri tem ji je vseeno, ali ostanjejo muslimani in klerikali v parlamentu ali ne. Vlada bo nadaljevala svoje zakonodajno delo in s vsemi sredstvi pospeševala notranjo in zunanjo stabilizacijo države. Podpirala bo vsak pokret, ki bi odbil hrvatske mase od Radića. Ako bi pa po zaključnem zakonodajnem delu politične prilike bile vedno iste kot sedaj, tedaj nameravajo radikali iti v borbo s parolo: «Srbi vkup!» In če bodo dobili, kakor pričakujejo, ogromno večino glasov, potem so pripravljeni na vse, tudi na amputacijo.

«Samouprava», glavni radikalni organ piše: «Ako se ne najde v Hrvatski in Sloveniji nikogar, ki bi se spoprijel z vragom, kakršn je Radić, in z jezuitom kakršn je Korošec, potem Hrvatom in Slovincem ni pomoči in ne bodo se

mogli izogniti usodi, katero jim pripravljajo taki hudobni ljudje».

Službeni demanti zagrebške pokrajinske uprave.

Zagreb, 7. julija. n. Današnje «Narodne Novine» prinašajo nastopno službeno objavo: «Povodom prepovedi javnega hrvatskega zborovanja republikanske seljačke stranke, ki bi se imelo vršiti dne 24. junija 1923 v Zagrebu, prinašajo zagrebški dnevniški vesti o armaturah ter izjemnih in raznih drugih odredbah proti Hrvatom in Hrvatiki ter na podlagi teh vesti alarmirajo javnost, ki z ozirom na to izvaja nemogoče zaključke. Tem potom se uradno izjavlja, da so vse te vesti izmišljene in brez vsake podlage. Niti proti Hrvatom niti proti komu drugemu se ne bodo izdajale izjemne odredbe ali armature, temveč se bodo le strogo izvajali zakoni in predpisi, ki so v tej pokrajini veljavni. Nikomur se ne bo dovoljevalo, da se ti predpisi in zakoni kršijo. Kdor bi se proti njim pregrešil, se bo proti njemu postopalo s vso strogoostjo teh predpisov».

Nadalje demantira ta objava vesti, o omanjenem stališču pokrajinskega namestnika za Hrvatsko in Slavonijo g. dr. Cimiča.

V pričakovanju klerikalne odločitve.

Beograd, 7. julija. r. Beograjski politični krogi z zanimanjem pričakujejo rezultatov skupščine SLS, ki se bo vršila jutri v Celju in sicer tembolj, ker se ve, da bodo zborovanju prisostvovali tudi delegati Radićeve seljačke stranke. V klerikalnem klubu obstojita sočasno dve struji: Radikalna, ki bi hotela zapustiti skupščino in preiti v abstinenco po Radićevem vzgledu, in umerjena ki meni, da je tako delo neoportuno, in ki želi, da ostane klerikalni klub v narodni skupščini. Kakor se pričakuje, bo na jutrišnjem klerikalnem zborovanju v Celju uspelo drugi struji, da pritise na strankino vodstvo, da bo vodilo klerikalno politiko v njihovem pravcu.

Z druge strani se doznava, da se jutrišnji sklepi ne bodo sprejeli v definitivni obliki, temveč bo stranka nadaljevala s svojo dosedanjim dvočlono taktiko. Glede tega se bodo klerikalci posvetovali tudi s spahovci, ko se vrnejo v Beograd, kar se zgodi bržkone še pričetkom prihodnjega tedna.

Monarhisti na Češkem

Praga, 7. julija. a. K vestem o težki obolenosti predsednika Masaryka javlja «Rude Pravo», da izhajajo iz češkoslovaških monarhističnih krogov, ki bi radi posadili na češkoslovaški prestol angleškega vojvoda Connaughta. V češkoslovaški oblasti posebna mafija, ki si je stavila za nalogo ustoličiti angleškega princa in odstraniti po Masarykovi smrti tudi zunanjskega ministra dr. Beneša, ki je njegov najboljši zaupnik.

RUSKA ZVEZNA VLADA.

Moskva, 7. julija. s. Na drugem zasedanju eksekutivne ruske federativne republike je bila sprejeta ustava sovjetske unije, ki stopi takoj v veljavo. Obenem se je na novo konstituirala zvezna vlada. Za predsednika je bil izvoljen Ljnin, ljudski komisar za zunanje zadeve ostane Čičerin, za vojsko Trocki in za trgovino Krasin.

London, 7. julija. s. Krasin je odložil funkcijo vodje ruske trgovinske delegacije v Londonu, ker je bil izvoljen za ljudskega komisarja za trgovino v vladi vsoruske unije.

Razprava o uradniškem zakonu

SEDMO IN OSMO POGlavJE SPREJETO.

Beograd, 7. julija. r. Danes dopoldne se je nadaljevala v zakonodajnem odboru razprava o uradniškem zakonu. Pred prehodom na dnevni red je dr. Ninč odgovoril na včerajšnji napad posl. Mokovičevića, ki je ministru očital njegove hiše. Dr. Ninč je izjavil, da je pripravljen, da se komisijem potom ugotovi, iz katerih virov je denar, s katerim žida. Najel je posejilo, za katerega plačuje 15 odst. obresti. Poslanec Mokovičević nato izjavi, da ni imel namena sumničati dr. Ninčiča.

Nato preide odbor na dnevni red. Minister za izenačenje zakonov Trifković izjavlja, da je k VII. poglavju sprejel 29 spreminjavalnih predlogov. Po predlogu dr. Kumanudija se določi posebna prisega za sodnike. Minister Trifković predlaga sledečo formulo: «Jaz, N. N. prisegam pri vsemogotnem Bogu, da bom svest vladajočemu kralju N. N. da bom svojo dolžnost točno in vestno izvrševal in da se bom pri izrekanju rassodbe brez osira na osebo držal edino zakona; tako naj mi Bog pomaga». Pri št. 91 se na predlog Kumanudija doda sledeče: «Pod uradno tajnostjo se razume vse, kar je službenec v službi in v svojem službenem položaju izvedel in katerega odkritje bi moglo škodovati uspehu državne službe, ali bi bilo drugače za državo ali njene interese ali za posidnce škodljivo. Čl. 92, 93 in 94 so bili sprejeti po predlogu pododbora. Čl. 95 je sprejet s spreminjavalnim predlogom dr. Kumanudija, po katerem se sedaj prva alineja

glasi: «Poraba položaja državnih uslužbenecov v strankarske svrhe kakor tudi vplivanje starejšin na državne uslužbenec v to svrbo, se kasnuje kot disciplinski prestopok po točkah 2, 3, 4 št. 103 tega zakona, a v težjih slučajih s odpuštom iz službe. Ako pa gre za sloupotrebo oblasti, predvideno v kazenskem zakonu, se uporabi ta zakon bodisi na prijave privatne osebe, bodisi po službeni dolžnosti. Ostale alineje tega člena so bile sprejete po predlogu pododbora».

Pri členu 96 je spremenjena zadnja alineja, ki se sedaj glasi: «Brez odobrenja kompetentnega ministra uslužbenec ne more pripadati inozemskemu društvu, brez obira na to, kje je njegov domileb. Čl. 97 do 103 so bili sprejeti po predlogu pododbora. Čl. 104 in 105 se sprejmeta s malimi spremembami; št. 106 do 109 so bili črtani. Pri št. 110 se podaljšajo roki od 15 na 40 dni.

V členu 112 se za besedo vpojojeni doda: «in njihove rodbine». Čl. 113 do 128 so sprejeti brez spremembe, št. 129 s malim dodatkom.

Zakonodajni odbor preide nato na razpravo 8. poglavja. Govorili so poslanec Reinser, Gjorgjevič, Svetislav Popović, dr. Peleš in minister Zarko Miladinović. Po kratkem odmoru je bilo sprejeto tudi to poglavje s spremembami, katere so predložili govorniki.

Seja je bila ob 18. uri zaključena. Prihodnja seja v ponedeljek popoldne.

Francosko-belgijska demarša v Berlinu

RADI NAPADA NA BELGIJSKI VLAK. — NEMCIJA ODKLANJA ODGOVORNOST.

Paris, 7. julija. h. Havasova agencija poroča iz Londona, da je belgijska vlada poslala nemški vladi noto, v kateri zahteva, da državni kancelar Cuno obsodi atentate, ki so bili izvršeni proti okupacijskim četam v Porenju in Poruhruju. Francoska vlada se je pridružila temu koraku. Ako nemška vlada ne ugodí tem zahtevam, tedaj bodo francoski in belgijski poslaniki zapustili Berlin in prepustili vodstvo odpravnikom poslov.

Berlin, 7. julija. s. Po sklepu razgovorov državnega kancelerja in papeževnega nuncijsa o sabotažnem aktu sta včeraj zvečer belgijski in francoski poslanik v znanjem uradu še enkrat ustmeno obravnavala dogodek na duisburškem renskem mostu. Oba poslanika sta objasnila naziranje svojih vlad in izjavila, da je za ta dogodek odgovorna tudi nemška vlada, ki je s svojimi odredbami glode pasivnega odpora in z demonstrativnimi socialnimi brzojavkami ob priliki prvih pojavov tega odpora dajala

potuho aranžerjem sabotaže. Vseč tega morata belgijska in francoska vlada zahtevati, da nemška vlada obsodi atentate in stori vse, da najde storilce in jih pozove na odgovor. Kot dokaz, da so se atentata udeležili Nemci, navaja Belgija, da so se našli na mostu drobci nemške bombe.

Nemški vojni minister, ki je prisostvoval demarši, je izjavil, da nemška vlada ne nosi nobene odgovornosti, čeprav bi bili pri dogodku soudeleženi tudi Nemci. Odredbe, ki jih je nemška vlada izdala od početka ruhrske sasedbe, niso povzročile atentata, ki je bil marveč posledica spontane volje prebivalstva, za katero nemška vlada ne more odgovarjati. Dejstvo, da so se na mestu našli drobci bombe nemške provenijence, ne more zadostovati, da se dolži nemško vlado zločinške soudeležbe. Sicer pa je nemška vlada že pred demaršom odredila, da uvedejo tudi nemške oblasti o dogodku najstrožjo preiskavo.

KANOSA PATRIJARHA TIHONA.

Moskva, 7. julija. a. Patriarh Tihon objavila drugo pastirsko pismo, v katerem izjavlja, da je deloval proti sovjetski vladi in dela sedaj pokoro. V pismu pozivlja vse nepriljetelje naroda, monarhiste in bele gardiste, da ustavijo svoje akcije, posebno pa izgnane duhovnike in vodje karlovaškega koncila, ki jih tndi opominja na pokoro, ker bodo sicer pozvani pred cerkveno sodišče v Moskvi.

OLIMPIJADA V GOETEBORGU.

Göteborg, 7. julija. j. Tretji dan plavalnih tekem ni prinesel posebnih rezultatov razen odločitve v plavanju na 200 m v prostem slogu, v katerem je zmagal Arne Borg v 2:25.8 pred Heinrichom v 2:29.3 in Ako-Borkom v 2:35.8. Anglež Dickenson in Nemec Benecke sta dospela v daljši razdalji za njima. Pri medmestni stafeti 4 X 400 m sta bili mesti Hamburg in Budimpešta vsled prezgodnjega starta diskvalificirani. Zmagal je Stockholm v 4:25.1, sledi je Köln v 4:38.9 in Malmö v 4.39.

Dalje sta se vršili predtekmi za prso plavanje na 400 m: v prvi je zmagal Sommer v 6:44.4 pred Lindejem in Zenkom, v drugi je bil prvi Rademacher v 6:40.4 pred Rihrejem in Strombergom. V predtekmi za hrbtno plavanje na 100 m je zmagal Frochlin v 1.22.8, pred Lingstromom v 1:33.4 in Švedom Lundom.

BENEŠ V PARIZU.

Pariz, 7. julija. j. Danes ob desetih zvečer je prispel preko Rotterdamu in Bruslja semkaj češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš.

TRŽAŠKI BRZOLAK PONESREČIL.

Ljubljana, 8. junija. Pri tržaškem brzolaku, ki prihaja v Ljubljano ob 0.17 ponoči, je skočila pri postaji Verd lokomotiva s tira. Po dosedanjih poročilih ni nihče ponesrečil. Vlak je imel nad tri ure zamude.

DELNA OBNOVITEV POMORSKEGA PROMETA.

Sušak, 7. julija. r. Od 8. julija vpostavi Jadranska plovilca s parnikom «Salona» začasno brzovozno progo Bakar-Gruž in Bakar-Split. Odhod iz Bakra vsako nedeljo in četrtek ob 18. uri.

Inozemske borze

7. julija.

CURIH. Berlin 0.0028, Newyork 587.75, London 26.82, Pariz 33.85, Milan 24.70, Praga 17.80, Budimpešta 0.065, Bukarešta 2.85, Beograd 6.05, Sofija 5.92, Varšava 0.0050, Dunaj 0.00825.

TRST. Beograd 24.65—24.85, London 108.75—109, Newyork 23.8—23.9, Praga 72.5—73, Curih 406—410, Pariz 136.75 do 137.25.

BERLIN. Dunaj 259.35, Budimpešta 20.29, Milan 7531, Praga 5386.50, Pariz 10274, London 7978000, Newyork 175.530, Curih 30.324, Beograd 1870.

NEWYORK. London 456.25, Pariz 4578.75, Berlin 0.0425, Curih 17.58, Praga 302.50, Dunaj 0.14125, Budimpešta 1.15125, Beograd 105.75.

DARUJTE ZA CIRIL-METODOVO DRUŽBO

Kulturni pregled

Med revijami

Radi pomanjkanja prostora smo morali tekoči pregled o revijah odlagati; kar smo s tem zamudili, bomo v prihodnje polagoma nadomestili.

Izšel je »LJUBLJANSKI ZVON« za junij. Na čelu objavlja razpravo iz pesarske skladatelj Marija Kogoj »Smele glasbe v zadnjem desetletju«. Marija Kmetova nadaljuje svoj roman »V mešču«, Václav Burian pa razpravo o češkem pesništvu mistične smeri O. Březini, katerega nekatere pesmi in eseje so že tudi poslovenjeni. Juš Kozak objavlja prozo »Dot«, dr. Pavel V. Breznik piše o bretonskem slovstvu, Miran Jarc nadaljuje novelo »Črni čarodeji«. Pesmi so prispevali R. M. Vojanov: »Malga«, Janko Samec »Poldan« in Mirko Pretner (po Li-Tai Peju) »Slutnje«. — Književna poročila so bogata. Dr. J. Tomlinšek ocenjuje Prijateljstvo izdajo Jurčičevih zbranih spisov III. zvezek, Juš Kozak poroča o Majnovi zbirki enodejansk »Za novi roba«, Miran Jarc recenzira Gradnikov prevod Rodenbachovega romana »Mrtvo mesto«, Juš Kozak piše o Bevkovi knjigi »Parasol«, J. Kelemena končuje poročilo o M. Gjuričevu »Filozofiji panhumanizma«. — »Kronika« obsega referate o Lajčevih psalmih 41 in 42, o simfoničnem koncertu Zveze godbenikov in iz koncertne dvorane. — Našo najstarejšo in najboljšo leposlovno revijo toplo priporočamo v branje in naročbo.

Prejeli smo dalje kulturni mesečnik »KRES« (4. številka). Vsebinska mu je sledeča: Tone Seliskar: Pesnik in Marko; Angelo Cerkenik: Mariška; Joško Krošelj: Mojemu bratu; Čulovski: Polet mladi; Arkadij Averkčenko: Bumerang; Ivan Molek: Skozi mrak...; E. Tiran: Zgodba o fakirju in njegovi piščali; Cir: Srce; Poučni del; Vestnik »Svobode«; Književnost; Listnica uredništva.

5. številka »SOCIALNA MISEL« prinaša na uvodnem mestu univ. prof. K. Orvalda informativno razpravo o delovni šoli. Ostali članki so pristranski pisani, paznje pa zaslužijo »Prolede«, v katerem je nakopičeno razno gradivo o političnih in socialnih vprašanjih sodobnega časa. Da je kritika »Soc. misli« jako subjektivna zlasti v ocenjevanju publikacij, ki so jih izdali klerikalni somišljeniki, ni treba posebej poudarjati.

Zagrebska »NOVA EVROPA« zaključuje z 18. številko svojo sedmo knjigo. Zaključni snopič je posvečen nazorom Renana, Dostojevskega in Nietzscheja o krščanstvu in religijah. Vsebinski: Ernest Renan: »Pravo delo Isusova«; F. M. Dostojevski: »Bunt«; I. Veliki Inkvizitor« (iz »Bratov Karamzovih«); Fried. Nietzsche: »O krščanstvu«.

»JUGOSLAVENSKA NJIVA« objavlja v 12. številki sledeče prispevke: dr. Adžija: Mednarodna socialna politika; Isa Velikanović: Buha kraljice Margite; Res: Kroz Austrijo; Jos. Kulundžić: O umetnosti; dr. D. Trbojevič: Harmonijsko obrazovanje; Umetnost; Nauka; Politika; Polemika.

Koncert pevskega društva »Ilirija« v Trstu. V nedeljo dne 24. junija se je vrnil v šentjakovski dvorani tržaškega konzumnega društva koncert pevskega društva »Ilirija«. Zbor je vodil glasbenik g. Srečko Kumar, ki je uveljavil pevce za naslednji program: Krist je vstal, Pomlad na Goriškem, Jurjevanje, Bog daj srečo, Kje si dragi, da te ni?, V Indijo, V senah, Narodna, Svatba na poljani (E. Adamič); Hojladrijo (M. Kogoj); O sijaj, sijaj solnce (Gerbič); V tibi noči (Hajdrih); Vse mine (Ipavec); Idila (G. Krek). Na prireditvi je sodelovala tudi sopranistinja gđ. Anica Cokova, ki je pela »Uspavanko« in »Češko narodno« od Pavliča. Koncert, za katerega se je delovni glasbenik g. Kumar

trudil z vsemi močmi in za katerega mu gre vse priznanje poštovanosti, se je dobro obnesel.

Novi rod. V lepi opremi in bogati vsebini je ravnokar izšla dvojna (7. in 8.) številka tržaškega mladinskega lista »Novi rod«. Skoraj vsi naši najboljši mladinski pisatelji so zastopani v tej številki in zato nima dvojna številka »Novega roda« pomena samo za naše zapuščene mladike tam preko, temveč jo bo s veseljem prebral tudi vsak inteligent. Vsebinska dvojna številka je, kakor rečeno, zelo bogata, kar najlepše izpričujejo že sama imena pisateljev, ki so zastopani v tej številki. Golar, Albreht, Uta in Ločniškar približujejo pesmi. Milčinski nadaljuje svojo povest »Junastvo«, za tem sledi prispevek Gradnika, Meška, Lovrenčiča, zelo občutena skica Široka Ribičičeva: »Nedeljsko popoldne ob Soči«, in pa Vere Albrehtove povest o treh psičkih, Turgenjeva »Preproleca« zaključuje pripovedni del. Izvrstni leoslovni Maleša opominjajo na dva ustvaritelja naše književnosti, Vodnika in barona Zolca. »Zrnca«, »Kotiček malih« in uganke zaključujejo uspešno dvojno številko. Toplo priporočamo »Novi rod« slovenski javnosti. »Novi rod« se naroča v Matični knjižarni v Ljubljani.

Priprave za bodočo gledališko sezono v Zagrebu. Kakor poročajo hrvatski listi so priprave za bodočo gledališko sezono v Zagrebu v polnem teku. Uprava gledališča je podpisala pogodbe z vsemi člani, ki prihajajo v poštov za napredke zagrebske opere in drame ter se nadeja, da se Talijani hram v hrvatski prestolnici s prihodnjo sezono znatno dvigne.

Slovo jugosl. rojakinje od hanoveranske opere. Glasom vesti hanoveranskih dnevnikov se je te dni poslavila od tamošnje državne opere jugoslovanske rojakinja, pevka ga. Blaženka Kernic, ki je bila agadirana na tej operi celih 12 let. Ga. Kernic je z velikim uspehom nastopala na pozornicah v Frankfurtu, Leipzigu in Münchenu, dokler se ni leta 1922 preselila v Hannover. Največja kreacija naše rojakinje na nemških odrih je bila vloga Ege v Wagnerjevih »Meistersingerjih«, katero je ga. Kerniceva pela že leta 1899. Od Hannoverancev se je ga. Kernic poslovila z partijo Flutove v Nicolajevih »Veselih ženah windsorskih«.

Dve novi pesniški zbirki. V Beogradu, založba Cvijanović, je izšla pesniška knjiga Božidarja Kovačevića, »Grč mladostva«. V Čakovcu je izdal svoje stih Nikola Parlić pod naslovom »Pozabljeno cvetje« (v medijumskem narečju).

Umetniška razstava v Hodočinu. Strokovno združenje jugoslovenskih oblikovnih umetnikov je prejelo od društva moravskih umetnikov v Hodočinu dopis, v katerem se nasvetuje preložitve razstave na pomlad 1934. Ta preložitve konvenira tudi — kakor smo dosledaj informirani — večini slovenskih umetnikov, ker nimajo dovolj gradiva za doštosten nastop. Zato javlja odbor S. U. J. O. U. vsem slovenskim umetnikom, da se nameravana razstava vrši šele aprila meseca 1934. Pozivljamo obenem vse umetnike, da se za to razstavo pripravijo z vso resnostjo, ker je želeli, da bi bil ta prvi nastop v bratski državi za Slovence časten. — Odbor.

Kulturno-historična razstava v Varaždinu. Prijatelji zgodovine in ljubitelji starin bodo priredili med 14. in 20. julijem 1938 v Varaždinu kulturno-historično razstavo. Zgodovinsko društvo v Mariboru, Muzejska društva v Mariboru, Celju in Ptuj se bodo udeležila razstave dne 19. julija. Odhod iz Ptuja ob 6.53 zjutraj, prihod v Varaždin okoli 10. ure. Razstava bo zanimiva. Varaždinski samostani in cerkve so dali različne predmete na razpolago. Razstavljena bosta tudi arhiv županijskega kaplana ter mestni arhiv. Razen tega bomo videli pohi-

stvo v slogu 18. in 19. stoletja. Ob tej priliki se bo vrnil v Varaždin tudi stanek imenovanih društev, kjer se bodo določili amernice za sistematično arheološko in zgodovinsko delo v mariborski oblasti. Prijatelji domače zgodovine ste razbujeni, da se pridružite izletu.

Občni zbor Glasbene Matice v Ljubljani se vrtil v ponedeljek dne 9. julija ob 8. uri sveder v pevski dvorani poslopja Glasbene Matice v Vegovi ulici s običajnim dnevnim redom. Tekom obnega zbora bo izročil predsednik Glasbene

Matice najvišja odlikovanja članom, ki so si stekli za delovanje Glasbene Matice posebnih zaslug in sicer gg. Petru Graselija red sv. Save III. razreda in Fran Dreniku red sv. Save V. razreda. Oba sta ustanovnika društva. Red sv. Save V. razreda prejme tudi profesor Josip Vedral, ki deluje že 27 let pri Glasbeni Matici in pa slovenski skladatelj ter konservatorijski prof. Janko Ravnik Ravno tako prejme isti veđer (red sv. Save II. razreda) Glasbena Matica sama, s katerim je bila odlikovana povodom 50-letnice.

Iz življenja in sveta

Ljubezen gre skozi želodec

Nedavno je bilo v listih čitatelj, da se je najstarejša hči pokojnega belgijskega kralja Leopolda II., princezinja Luiza Koburška spravila s svojo sestro Štefa, njo, vdovo po bivšem avstro-ogorskem prestolonasledniku Rudolfu, sedanja kneginja Lonyay. Ob istem času so čitatelji poročali, da je dolgoletni prijatelj princezinje Luize pl. Matačić-Keglevič težko zbolel ter se nahaja v nekem zdravilišču na Dunaju. S tem je končala ljubezen, ki je med kneginjo iz Koburške hiše in hrvatskim plemenitašem Gejzom pl. Matačić-Keglevičem trajala skoro 25 let in o kateri so bili svoje čase vsi evropski listi polni senzacionalnih vesti.

Gejza pl. Matačić je potomec stare zagorske plemenitaške rodbine. Oče mu je bil vlastelin v hrvatskem Zagorju. Ko je Gejza končal gimnazijske študije v zagrebškem plemenitaškem konviktu, se je podal na zagrebško vseučilišče. Dovolivši svoje 21. leto, je odšel na vojaško službovanje kot enoletni prostovoljec k ulancem. Posebno mu je prišlo luhanje. Zato se je po enoletnem odsluženem roku popolnoma posvetil vojaškemu poklicu. Pozneje je kot ulanski nadporočnik v Opatiji na nekih jahalnih tekmah v polnem diru preskočil izredno težko naravno barijero. S tem skokom je zadivil princezino Luizo, ki je bila tedaj poročena z ao. generalom Filipom Koburgom, bratom bivšega bolgarskega kralja Ferdinanda. Visoka dama si je dala takoj predstaviti hrabrega nadporočnika in se je zainteresirala zanj. Dejstvo, da je bil nadporočnik nekoliko mlajši od Luize Koburške, ni princezinje prav nič oviralo pri ljubavnem razmerju, ki se je hitro izcimilo med mladim častnikom in nekoliko starejšo generalovo ženo.

Razmerje med nadporočnikom in princezino se je razvilo kakor je to običajno pri takih priložnostih. Mož princezinje Luize se je žaljivo izrazil o mladem nadporočniku, ki mu je bil podrejen. Ko je ljubimec doznal za generalovo mnenje o njem, je pozval Filipa Koburga na dvoboj. Dolgo je trajalo dokler je prišlo do duela. V njem je bil general težko ranjen, ker je bil Matačić meča izvrstno vajen. Vse to je romantično ljubezen med nadporočnikom in princezino Luizo še bolj razvnelo in končno je prišlo do ločitve v zakonu med princezino in generalom. Kljub temu, da je general silno spletkaril proti svojemu tekmeču, je Matačić vendarle dosegel čin ulanskega stotnika. Filip Koburg je nato naravnost pobesnel. Ukazal je svojo ločeno ženo zapreti v blaznico, odkoder jo je Matačić osvobodil. Na podlagi tega dejanja je general dosegel, da so vojaške oblasti Matačića degradirale ter ga izključile iz armade. Tudi mladega plemenitaša tudi to ni uplašilo. S podporo raznih odvjetnikov in poslancev je možu uspelo doprinesti dokaz, da princezinja Luiza ni blazna, temveč da se je samo hotela otresti svojega prvega moža. Po teh doprinesenih dokazih je Matačiću uspelo, da je dobil častniško šaržo nazaj in odlejel je začelo ono življenje Luize Koburške z Gejzom pl. Matačićem, ki je zainteresiral ves svet in radi katerega je princezinja poglala vse svoje premoženje in

imetje. Luiza in Matačić sta živela v Mentoni, Nizzi, Italiji in drugod. Vse povsod sta delala dolgeve. Ko sta ves denar zapravila, sta se vrnila zopet na Hrvatsko. Tam sta prebila tudi ves čas med svetovno vojno kot velika sovražnika režima. Sovražila pa sta vlado in dvor predvsem radi tega, ker so ju vsi prezirali ter jima nihče ni hotel pomagati z denarjem. V gmotnih neprilikah sta dočkala avstro-ogrske revolucije, po kateri je njuno življenje postalo še bednejše nego je bilo prej. 60letni ljubimec in nad 60letna ljubinka sta se morala čestokrat prehranjevati z nezabojnim krompirjem. Da se v takih razmerah njuno ljubavno razmerje ni jačalo, se razume samo ob sebi. Bada je nesrečen par pritirala tako daleč, da sta gladojuča nesrečnika sklenila ostaviti drug drugega, kar se je pred kratkim zgodilo. Princeza Luiza si je izprosila streho in košček kruha pri svoji sestri grofici Lonyay. pl. Matačić pa boluje in hira v neki redni dunajski bolnišnici.

S tem je končan roman dveh zaljubljenec, ki sta bila še pred deseti leti na kontinentu zelo popularna. Princezinja Luiza Koburška, ki je tolikokrat izjavila, da se bo prej ubila, nego bo ostavila svojega drugega Matačića, je sedaj prelomila svojo besedo. Pa naj potem še kdo reče, da ne gre vsaka ljubezen skozi želodec!

Navidezni mrlič

Ljudje, ki se boje umreti, so navadno tudi v strahu, da bi jih pokopali navidez mrtve, a v resnici žive. Takih slučajev se je na žalost primerilo že dokaj. Nekega bogatega, nedavno umrlega Angleža je lomil ta strah tako silno, da je določil v testamentu, da se po njegovi smrti na njegovem trupu poleg zdravniškega pregleda mora izvršiti še operacija, ki naj dokaže, da je mrtev zares in ne le doždevno.

Med Angleži je strah pred samo doždevno smrtjo jako razširjen. Stanje, v katerem se človek nahaja mrtve in vendar živ, se imenuje kateleptično stanje. Angleži kateleptičja tako vneirja, da je angleški parlament nedavno izdelal osnutek zakona, ki predpisuje najstrožjo preiskavo vsakega mrliča in ki naj pripomore do tega, da se ljudje ne bodo pokopavali živi.

Povodom tega načrta je angleški strokovnjak za živce dr. Stenson Hooker napisal razpravo o doždevni smrti, v kateri pravi: »Ne more se tajiti, da obstoji neko stanje, fizične nezavednosti, ki ima samo videz smrti. Utripi srca se ne morejo zaznati niti s pomočjo stetoskopa; dihanje je tako otežkočeno, da se ne občuti niti najmanjši tresljaj življenja. V podobnih slučajih bi večina zdravnikov ugotovila smrt kljub temu, da je truplo, o katerem se zdi, da je mrtvo, pri življenju.« Isti zdravnik opira svoja izjava na slučaj iz lastne prakse: Neka žena se je nahajala v kateleptičnem stanju. Zdravnik je konstatiral smrt. Žena je žula njegovo usodno sodbo, toda njene misli in živci so bili v taki otroplosti, da ni mogla dati od sebe niti najmanjšega znaka življenja. Mogle se ni niti zgeniti, niti treniti z očmi. S strahom je opazovala, kako krojijo zanj mrtvaško obleko. Čula je o pripravah za pogreb in zavedala

se je, kaj se godi z nje, ko so jo polagali v krsto. Po čudnem naključju je njena hči v zadnjem trenutku pred pogrebom opazila, da drhti nekaj na njeni roki. Bila je mislica, ki se je zbudila k življenju. Ljudje so začeli ženo masirati in navidezni mrlič se je kmalu popolnoma osvestil. Po tem čudnem prebujenju je žena živela še trideset let.

Zamorsko časopisje v Ameriki

V Ameriki izhaja okoli 500 zamorskih časopisov. Med njimi so največje sledeči: »The Afro American« v Baltimoru, ki se tiska v 18.000 izvodih »The Chriss« z 62.000 izvodih, »The Chicago Defender« s 150.000 izvodih. V Filadelfiji sami izhaja 15 zamorskih časopisov.

Senzacionalna je ureditev zamorskih listov. Neprestano prireduje razne konkurse z denarnimi nagradami, ki presegajo čisto 3000 dolarjev. »The Chriss« so organizirale tekme ženske lepote, seveda zamorskega časopisa »Progressive Citezen« pa pošilja svoje marljivo naročnike z dežniki čevlji, oblekami, denarjem itd.

V New Yorku ima neki zamorski časopis Puškinovo ime. Bajje radi tega, ker jo imel ta veliki ruski pesnik in pisatelj v svojih žilah tudi nekoliko zamorske krvi. Zanimivo pa je, da se le malokateri zamorski list bavi s politiko. Politična lista sta le dva, ki ju urejujejo same ženske, vendar pa jih nikdo ne čita, ker stojijo zamorci na stališču, da ženska sploh ni za politiko.

Štiri in pol leta v nezavesti je preležal neki ameriški oficir. V vojni je padel s konja in se pobil na glavi. Tako onesveščeno je prebil štiri leta. Šele pred kratkim se mu je vrnila zavest, ko je odprl oči in prišel k sebi, se je seveda nemalo začudil, ko je čul da je volne konec in da je Amerika zmaga.

Gostija na čast krave. Na nekem angleškem otoku se je nedavno vršila nenavadna gostija. 300 gostov je z veliko pojedino proslavljalo neko kravo, ki je v letu dni dala 30 tisoč litrov mleka, to je na dan 90 litrov. Angleži so res originalen narod!

Sredstvo zoper revmatizem. Medicinska fakulteta newyorške univerze razglša, da je izumila novo sredstvo proti revmatizmu. Bolezen se zdravi z vbrizgavanjem seruma streptokokov ki se imenuje »viridin«. Preizkušnje so se vršile v 6000 slučajih. Povoljnih rezultatov je bilo 80 odstotkov.

Višina človeka. Človek je povprečno visok od 1 m 25 cm do 1 m 99 cm. Najmanjša ženska na svetu je Hilaria Ayylea iz Sinaje, ki meri samo 38 cm. Največji človek je doslej Finca Caimus, ki meri 2 m 83 cm. Najmanjši narod na svetu je neko črno pleme v Afriki po imenu Akka. Ti zamorci merijo povprečno le po 1 m 37 cm. Za njimi pridejo Indokitajci, potem Japonci in Malajci. Največji ljudje so na Polineziji, kjer merijo povprečno 1 m 74 cm. Tudi Afrikanci so zelo veliki, ker merijo povprečno po 1 m 72 cm. Angleži imajo povprečno po 1 m 71 cm, največji ljudje sploh so pa Skoti, ki merijo povprečno po 1 m 78 cm.

Pozna ga.

»Ata«, meni študent svojemu očetu, »spremenil bom svoj študij. Kemija me ne interesira več, pa bi se rad vpisal v astronomijo.«

Mati, ki je poslušala ob strani, pa sinu kastran pogleda in ga zavrne: »Ne, dragi moj! Poišči si boljši izgovor, ako hočeš ponoči izostajati.« (Koprive.)

Občutljivo mesto.

Starejša gospodična, boleha na pljučih, pokliče zdravnika, pri katerem je že večkrat bila v ordinaciji.

Kako je gospodična? vpraša zdravnik. Vas boli še vedno na starem mestu? — Pardon, gospod doktor, jaz nimam nobenega starega mesta! — odvrne užaljena gospodična. (Koprive.)

Fr. Z.

Tarok

Vsi vemo, vsakomur se lahko pripeti, da kaj preze. To ni nič hudega. Zato Bog ne daj, da bi se moje besede štele za očitek, je opozoril bi rad slavno uredništvo, najljubšeje opozorili: za šah ima te v listu kotiček, za žogo tudi, za tarok ga pa nimate!

Pravijo, da je tarok čisto gosposka igra, bolj kakor žoga. Pravijo, da igrajo tarok tudi generali in okrajni sodniki in starejši gospodje župniki ga igrajo tudi. Jaz ne igram taroka, ali moj štirje ga igrajo. Igrajo ga, samo mečati še ne znajo: razodeli so mi, da je to najtežavnejše ob vsej igri, vsakemu ujdejo karte iz rok, kadar jih meša, in se raztresejo po tleh in koderkoli.

Drugeče je videti igra jako koristna in opozarjam nanjo slavno uredništvo.

Kadar svoje štiri podim spat, ugovarjajo enodušno, da se uče pri taroku rimskih števil in sploh seštevanja in da jim je tarok v veliko pomoč pri učenju; zato naj dovolim, da še enkrat vržem na okoli. Zda bo konec šoli, zda dobe spridevala, zda bomo videli, koliko jim je tarok pomagal.

Karte jim je dala naša nova kuharica in je prav pridna ženska in je pobožna tudi, kolikor je prav. V prejšnji službi je bila pet let in ko je odpovedala — ne

vem, ali je odpovedala zaradi pomanjkanja prostora ali zaradi selitve ali zaradi razmer — sta se obe jokali, gospa in ona, in ji je gospa za spomin podarila karte. In manjka samo ena. Pa to ne daj nič in jih je še zmeraj dovolj, da lahko igrajo vsi štirje, in jih je pravzaprav še preveč, kajti bolj težko drže vsak svoj delež v eni roki.

Recept, kako je treba igrati, ima kuharica in jim ga je povedala. Ime ji je Ottilija.

Najprej eden razdeli karte in bi jih moral pravzaprav deliti tako, da drugi ne bi videli, kakšne dobi kateri, in vsi bi morali dobiti enako število. Pa se vse to bolj težko posreči in koncem koncev tudi ni posebna nesreča, če se ne.

Eni karti pravijo pagat in tisti, ki jo dobi, ni more drugače, nego se muza, in ko vsi vedo, da ga ima, in se včasih bojim, da bo hišo razneslo, tako zaženo vpitje in smeh, kadar ujamemo pagata.

Najmlajšega, ki je star sedem let, vsakokrat silim, da očita starejšemu, ki jih šteje deset, da goljufa; starejši ga sladko prepričuje, da ne, in mislim, oboje to spada k igri.

Radi se pričajo, kdo je na vrsti, da vrže. Potem se pa zopet pričajo, kdo bo pobral.

Eni karti je ime škis in kdor jo ima, ga vsi zavajajo in bi imeli nakajši, da bi došli od kralja.

Igra je tudi zato lepa, ker niso igralci nikomur na poti — ali jo igrajo na tleh ali pa se zvečer spravijo vsi štirje v posteljo, preko nog imajo pernico in nanjo mečejo karte.

Kateri h koncu dobi igro, ne vem natančno. Nemara oni, ki ima največ kart. Toda niso vse enako vredne: kralje prece obratajo — to me veseli, najveljavnejši pa je škis — to se mi ne zdi prav in bi imel raznih pomislekov.

Pri nekaterih igrah se stovo, pri drugih ne, in ne vem, kaj določa igralni recept zastran tepeža. Malo tepeža dobro daj mladini.

Kakor rečeno, zda bomo videli, ali bodo naši štirje s pomočjo taroka odličnjaki. Brez taroka niso bliti. Če bodo, bom koj sporočil in bi se dala stvar toplo priporočati šolskim in družinskim krogom. In potem bi kazalo, da prične Vaš cenjeni list s kotičkom za tarok.

Ne rečem, da ne bi prevzel uredništva za ta kotiček. Ne silim se seveda ne. Ali zdi se mi, da bi imel veselja za to reč in je vratar Socialne banke pravi stric moje žene in je rekel, da bi se potem na list naročil.

Vprašal sem tudi že pri Pisateljskem društvu, koliko naj bi zahteval honorarja, in so rekli, da imajo uredništva dve tarifi: ena je za pisatelje, druga za stroške. Prva da je bolj častna in slavna, druga pa je izdatniša. In mi ni treba

šeje poudarjati, da sem skromen človek in da ne koprim za slavo in za častni.

Stričev nasvet

Iz japonskih »starčevih povesti«. — Po Kyau - Hakusai.

Starec je dejal: Neki mladenič je noč in dan obiskoval kraje veselja in zabave in razsipal denar, kakor da ga je našel na cesti. Pročnje in opomine svojih starišev in pravih prijateljev je poslušal le z enim ušesom in hodil po starih potih.

Nekega dne pa ga je povabil k sebi njegov stric, izkušen mož. Govoril je z njim o pravih življenjskih nazorih in mu končno pokazal leseno skrinjico, na kateri je bilo zapisano »hranilnik«. »V knjigi evetle sembral o možu, ki je vedno, kadar je hotel izdati 100 unč, jih izdal le 80. ostalih dvajset pa je vrgele v hranilnik. Pri 200 unčah jih je izdal le 160, ostale pa shranil itd., tako da je obdržal 2/3 svojih izdatkov in polagoma obogatel.«

Stori tudi ti tako in položi od vsakih 100 denarjev 20 v to skrinjico. Če boš tako delal in videl, kako se denar množi, se boš z veseljem srem odrekel marsikaki zabavi in se jim končno popolnoma odtegnil. Torej ne zabi, kar sem ti rekel.« S temi besedami mu je izročil hranilnik.

Mladenič se je zahvalil in je obljubil, da bo poslušal modri nasvet.

Cez kakih trideset, štirideset dni je prišel k stricu str služabnik in mu ves žalosten pripovedoval, da je mladenič od onega pogovora dalje še bolj razsipen kot prej in da stoji sedaj tik pred polomom.

Se istega dne je poklical stric nečaka k sebi, ga ozmoral s tridimi besedami, zakaj se kljub obljubi ni prav nič pobiljšal.

»Saj sem se popolnoma ravnal po tvojem navodilu, dragi stric,« je začuden odgovoril. »Kajti res sem dobil veselje, ko sem videl, kako se množi denar v hranilniku. Vedno sem 2/3 svojih izdatkov položil v hranilnik. In tako sem predvčerajšnjim prihranil od 100 unč 20, večeraj od 500, katere sem hotel porabiti za zabavo, 100, in danes od 300 celih 60. Ti prihranki, ki sem jih imel dan za dnevom, pa vendar ne pomenijo nobene vsote. Mislim sem si: do bližnje pomladi marljivo obiskuj vse veselice in zabave in daj 2/3 svojih izdatkov na stran, pa bo kmalu prav čedna vsota v hranilniku. Z veseljem sem torej sledil po tvojem nasvetu, dragi stric, in, prosim te, nikar se ne jezil.«

Star pregovor pravi: »Če norec prime zlato v roke, se mu izoremeni v blato!«

Gospodarstvo

Tedensko poročilo z blagovnih trgov

ŽITNI TRG. Prošli teden je bila tendenca za žito spričo izgledov žetve slaba. Cena tršički je bila zbog malih dovozov čvrsta. Uspehi dosedanje žetve zadovoljujejo. Vreme je povoljno. **Pšenica** lanske žetve prihaja malo v promet. Mlini so ustavili nakupovanje stare pšenice, ker računajo na nižje cene. Novo blago se je plačevalo po Volvodini po 300 — 325, staro po 412, v roke tudi do 450 Din. Novi ječmen se je tržil po 225 — 250 Din z vtorovine postaje. **Oves** je dosegel ceno 350 Din z Zagreba. **Nova rž** se ceni po 250 — 300 Din; ponudb ni, brez prometa. **Po tršički** živahno povpraševanje. Prvo vrstno blago v roke se tržilo po 325 — 330 Din, pariteta Zagreb. Tudi po moki se je prilično povpraševalo, ponudba pa je bila slaba. Prvo vrstne moke so notirale 737,5, slabše 687,5 Din, pariteta Zagreb, z vrečami. **Otrobi** so se tržili s postaje po 100, iz Zagreba po 160 Din. — Izvoz miruje. Naše cene inozemstvu ne prilago.

TRG Z USNEM IN KOŽAMI. Povpraševanje po težkih kožah trajno živahno, za lahke je manj zanimanja. Plačale so se prošli teden: teške do 25, lahke pa 16,25 — 17,50, telečje 32,5 — 35 Din za kg soli prosta. Izvoza skoro ni. Kupčija z usnjem je pri čvrstih cenah zadovoljiva. Cene: vache-podplati, lahki, I. 50 — 62, težki 73 — 75, likanec (Blankleder) lahki 65 — 75 po kakovosti, kravje usnje I. 85 — 90, II. 70 — 75, notranji podplati 50 — 55, krupni inozemski 110 — 115, domači 105 — 110, averni 35 — 37,5, vratovi 45 — 47,5, ševro 45 — 50, bokalki, črn, domači 24 — 26, inozemski 27 — 28, barvast, domači 35 — 40, inozemski 45 — 50 Din.

TRG Z JAJCI. Spekulacijski nakupi nekaterih izvoznikov so v Hrvaški dvignili cene. Pri nas v Sloveniji cene niso tako porasle. Sedenje naše cene ne odgovarjajo inozemstvu. Na inozemskih trgih nerazpoloženje in slabe cene, ker je dovoza dovolj. Kot prodajalci jajc na svetovnem trgu se pojavljajo zlasti tudi Poljska, Litavska in Rusija. V Jugoslaviji se je plačeval komad po 1 — 1,25 Din.

Tržna poročila

Novosadska blagovna borza (7. t. m.) radi pravoslavne Ivanjdane ni poslovala.

Budimpeštanski žitni trg (6. t. m.) Tendence čvrsta. Cene v tisočih Km: pšenica s Potisja I. 44,5 — 45, II. 44 — 44,5, budimpeštanska 43,75 — 44,5, rž 31 — 31,5, ječmen 29,5 — 30, oves 40 — 41, tršičica 33 — 34, otrobi 19,5 — 20.

Zagrebaški žitni trg (7. t. m.) Cene za kg žive teže: svinje mesnate 22,5 s sejma, debele 22,5 — 23,5 s Sejma in Volvodine, goveja živina mlada 11,25 — 12, teleta 15, krave I. 10, III. 6,5 — 8 Din. Radi visokih cen je prošli teden izvoz oslabe.

Svinjski sejem v Mariboru (6. t. m.) Dovozi 213 komadov. Cene v Din: prasci, 5 — 6 tednov stari 200 — 250, 7 — 9 tednov stari 265 — 500, 3 — 4 mesece 700 — 850, 5 — 7 mesecev 1200 — 1250, 8 — 10 mesecev 1350 — 1450, 1 leto 1625 — 1875. Žive teže 1 kg 23,75 — 25, mrtve teže 25 — 31,25. Cene za mlade prasičke so narasle, dočim so padle cene blaga, ki se v večji meri izvažajo. Bilo namreč ni kupcev za izvoz. Radi visokih cen malo sklenjenih kupčij.

Budimpeštanski svinjski trg (6. t. m.) Tendence živa. Dogon 381, od tega prodano 289. Cene za kg žive teže v Km: debele 3350 — 3360, težke 2080 — 3450.

Lesni trg (7. t. m.) Postavno slavonska postaja notirajo: hrastovi hlodi I. 2000 — 2200, II. 1400 — 1600, hrastovi hlodi za furnirje 2400 — 2700, hrastovina na zrcalni rez 3000 — 4000, štafl 3000 — 4000, hrastovi buli 2000 — 3000, francoske dočile 1000 komadov 15 — 18 tisoč, sirovi frizl ozki 1000 — 1200, široki 1400 — 1600, bukovi hlodi I. 250 — 350, bukovi frizl 750 — 850, javorjevi hlodi I. 720 — 800, jasenovi hlodi I. 500 — 650, brestovi hlodi I. 450 — 550, mehko tesano blago 350 — 450, drogi za brozaj, hrastovi 50 — 70, železniški pragi, hrastovi 33 — 51, bukovi 40 — 50, drva za kurjavo, bukova, I., vagon 2750 — 3200, II., vagon 2200 — 2300, mešana, vagon 2400 — 2700, ogilje, vagon 10 — 11 tisoč. Promet slab radi pomanjkanja vagonov. Cene nespremenjene.

Dunajski trg z usnjem in kožami (6. t. m.) Cene porasle. Notirajo v tisočih Km: podplati usnje, vache - usnja te garniture 48 — 51, vache-usnjati krupni 71 — 75 vratovi 32 — 35, afalni 23 — 25; **surave kože**: telečje 30 — 32 za kg, goveje 17,3 — 17,4 za kg, konjske 190 — 195 za komad, ovčje 32 — 34 za komad, kozličje 16 — 17, kozje 44.

Ljubljanski trg (7. t. m.) Tržni promet je zelo živahen. Pomanjkanje blaga ni opaziti, pač pa primanjkuje za nekatere predmete občutnejše konkurence. Uvedba mestne mesnice je izredno ugodno vplivala na mesni trg. Porast cen se je zadržal na celi črti in poleg tega so bili mesarji prisiljeni, da konkurirajo tudi s kvaliteto. Meso slabe živine pričinja izginiti s trga. Na mestni mesnici se prodaja meso dobrih volov po 21 Din kg. Mestna občina vodi ta obrat brez dobička. Namerava se obrat polagoma razširiti, uvesti nove stojnice, uvesti tudi oddaja glavne živine posameznim me-

sarjem brez dobička za mestno občino in mesarjem predpisati na podlagi nakupnih cen prodajna cena mesa. Ker bi mestna občina na ta način nakupovala v večjem obsegu, bi se živina znatno pocenila in bi bila uvedba boljših kvalitiet tem lažja. Mesarjem bi bil zagotovljen primeren dobiček. Vsestranska kontrola bi bila tako najprimernejša. Občinstvo se opozarja, naj se v lastnem interesu pridno poslužuje mestne mesnice. — **Glode zelenjave** in sadja primanjkuje na ljubljanskem trgu konkurenci. Vzdržuje se nekaj monopol. Na vsak način bi bilo za Ljubljano koristno, če bi mestna občina uvedla tudi tu občutno konkurenco, ne da bi bil pri tem ogrožen obstanek sedanjih prodajalcev. Drugih potov ni za izdatno regulacijo cen. Z uporabo protidraginskega zakona ni misliti na uspeh, ker je ta zakon sestavljen tako, da je kmet prost, trgovci pa imajo toliko izhodišč, da sodišče le redkokdaj more v resnici izreči obsodbo, ki vzdrži pritožbe. Občine same pa imajo s tem, da oskrbe konkurenco, najboljšo orožje za regulacijo cen v rokah. — Cene v Din: goveje meso I. 22 — 28 po kakovosti, II. 19 — 23, telečina 22,50 — 25, svinjsko meso 25 — 35, trebušna slanina 32 — 35, riba in sal 37 — 38 (na debele 34), ameriška mast 33, domača 40, šunka 45 — 52, koštrum 18, kozličje 25, jagnje 23 — 25, piščanci 15 — 25. Perutninski trg je slab, ker ni pravega blaga. Divjačine in rib ni. Mleko 3,75 — 4. Organizacija centralne mlekarne za Ljubljano se vrši s strahovito počasnostjo. Za Ljubljano bi bila izrednega pomena, ker bi se ne bilo bati bojkota in bi se moglo takoj iztebiti iz Ljubljane potrošeno mleko. Čajno maslo 70, navadno maslo 60, jajce 1,25 do 1,50, kruh bel 7,50, črn 6,50. Glode sadja letos ni posebno ugodno. Češnji radi slabe deževja ni bilo in radi tega so bile tudi cene za domače blago izredno visoke. Cene moki se še vedno vzdržujejo na podlagi cene za moko št. 0 7,50 — 7,75.

Narodna banka

Stanje 30. junija 1923.

Aktiva (v milijonih Din; v oklepajih napram stanju 22. junija): kovinska podloga 356,5 (+ 3), posojila 1386,9 (— 30,3), račun za odkup kronskih novčanic 1238,2, račun začasne razmene 298, državni dolg 2955,3, vrednost državnih domov 2138,3, saldo raznih računov 290,7 (+ 14,3). Skupno 8664,1.

Passiva: vplačani deli glavnice 21,4, rezervni fond 5,2, novčnice v obtoku 5560,8 (+ 87,1), državni račun začasne razmene 298, državna terjatev po raznih računih 13,4 (— 95,1), razne obveznosti 580,9 (— 7,6), terjatev države za založene domene 2138,3, nadavek za nakup zlata za glavnico in fond. Skupno 8664,1.

DOBAVE.

Dobava jute. Uprava državnih monopolov v Beogradu sprejema 28. t. m. ponudbe za dobavo 250.000 m jute.

Dobava jekla. Pri ravnanstvu državnih monopolov v Subotici 28. t. m. oteralna licitacija glede dobave jekla za nožice.

Dobava sene in slame. Dne 28. t. m. oteralna licitacija glede dobave sene in slame pri intendaturi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani za garnizijo Ljubljana, pri vojnem okrogu v Celju za garnizijo Celje, pri vojnem okrogu v Mariboru za garnizijo Maribor in pri komandi mesta v Slovenski Bistrici za garnizijo Slovenska Bistrica.

(Predmetni oglasi so na vpogled v trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani.)

== Cenitev državnih montanističnih objektov v Sloveniji. V smislu čl. 208 senžermenske pogodbe se morajo vsa podjetja, ki so bila pred Avstrijo državna last, prenesti in bo naša država morala plačati odgovarjajočo vsoto. Do sedaj so se precentili montanistični objekti v Sloveniji in to državna premoženstva Velenje in Zabukovca ter cinkarna v Celju. Avstrija, ki ima interes, da se ti predmeti čim višje precentijo, je potem svojih veščakov cenila za tri podjetja na ogromno vsoto 172.507.386 zlatih K, to je na preko 3 milijarde Din. Naša vlada je nato naročila našemu ožjemu rojaku inženjerju Viktorju Gostliču, inspektorju pri oddelku za žume in rude v Sa rajevu, naj napravi cenitev. Po njegovem elaboratu so ti predmeti vredni komaj 4.800.000 zlatih kron. Kompetentna komisija v Parizu, tkzv. „Comité des biens cédés“ je osvojil ekipoze našega veščaka, zaradi česar bo naša država morala plačati za ta podjetja samo vsoto 4.800.000 zlatih kron.

== Proti novim carinam v Avstriji. Z Dunaja poročajo: Proti nameravani uvedbi novih carin je nastal med tukajšnjim trgovstvom splošen odpor. Neštevilne deputacije trgovcev vseh strok so pripele predvčerajšnjem v parlament in konferirale s raznimi poslanci. Govorili so, da zaradi tega odpora vlada ne bo predložila zadevne novele k carinski tarifi. Z drugih strani se v gotovostjo zatrjuje, da je vlada že definitivno opustila misel predložiti omenjene novele.

== Obtok bankovcev v Avstriji. Z Dunaja tednu junija povečal za 414,98 milijarde na 5432,62 milijarde K.

== Družba za trgovino med Avstrijo in Rusijo. Z Dunaja poročajo, da je Avstrijsko-ruski industrijski sindikat skle-

til s rusko vlado pogodbo, ki jo še mora sankcionirati višje oblasti. Na podlagi sporazuma s rusko vlado se bo pri paritetni udeležbi avstrijske skupine in ruske vlade osnovala v Moskvi firma Avstrijsko-ruska industrijska in trgovinska d. d. Družba se bo počela s uvozom in izvozom ter s trgovino v Rusiji.

== Avstrijska zlata pariteta znaša za čas od 9. do 15. julija 14.400 Ka.

== Švicarski frank narašča. Močne valute že dalje naraščajo na švicarskem denarnem trgu. Slabši je prišel švicarski frank na holandskih in angleških trgih. Švicarski frank torej izgublja svojo avtoriteto in prihaja na njegovo mesto dolar, po katerem bodo cenile valutovalne države vrednost svojega denarja.

== Obtok bankovcev v Poljski je narasel po izkazu Poljske posojilne blagajne za 84 milijard na 2,8 biliona poljskih mark.

Dajte mi stanovanje!

Glas vpijajočega v puščavi... Pretresljive novice o pomanjkanju stanovanj sicer že dolgo niso več v modi. Kljub temu je stanovanjska mizerija v Ljubljani še vedno enaka. Vsaj jaz na lastni koži še ne čutim zboljšanja, kajti ravno tri leta že čakam na stanovanje in dve leti že delimo jaz in moja družina neko majhno podstrežje z drugo stranko.

V tem skupnem bivališču, obstoječem iz dveh predsob, že gnijejo tla, strop se udara in dež kaplja skozi majhno odprtino. Ko sem pred kratkim hotel postaviti v sobico neko omaro, je hišni posestnik prišel v potu svojega obraza in javkal ves prestrašen, da se bo pod njeno težo vdrl strop.

Najkritičnejše vprašanje tega skupnega bivališča pa so neskupni pojmi o snagi in higijeni. V našem stanovanju vztrajno smrdi po mrličih in gnilih kvargeljnih. Zračenje je brez uspeha. Zato sem poskušal že s parfimiranjem ter celo stanovanje polil s kolinsko vodo, kar je sicer zvezano s precejšnjimi stroški, toda borba z duhovi je, žal, zahtevala žrtve. In res je kolins-

ka voda za en dan ukročila nevelične dišave. Potem pa, o groza, je začelo dišati po parfimiranih kvargeljnih. To je za nos prilično isto, kar je za želodec pocukrano kislo zelje. Takšno zelje namreč — kdor še ne ve — navadno večina želodcev vrne majki zemlji.

Dve leti sem s stoično mirnostjo prenašal neskupne pojme o snagi in še hvala sem se moral kazati, da se nas je stranka usmili. Končno pa sem se začel bumiti, kakor jež proti lisici — bolj potihlo seveda in z mnogo manjšim uspehom kakor jež.

Vem, da nas stanovanjski urad ne bo rešil. Ker so pa stanovanja v novih hišah dražja nego znaša moja plača, sem sklenil, da si poiščem na lastno pest stanovanje v stari hiši.

Ravno se mi nudi prilika. Vseil se bom vanj in žvižgal na stanovanjski urad, katerega v svoji zlobnosti sumničim, da je samo zato tu, da ne pridem vsaj pod polkščansko streho. Ker moram v sedanjem stanovanju poginiti z družino vred — blizu pogina smo že itak —, se bom v smrtni nevarnosti odločno uprl eventualnim oblastvenim meram deložiranja, in sicer po prilični analogiji, da se sme v smrtni nevarnosti v svrhu samoobrambe tudi napadenec braniti naalinea napadalca. Jež.

Tisk Delniške tiskarne, d. d. v Ljubljani. Lastnik in izdajatelj Konzorci „Jutra“. Odgovorni urednik Fr. Brozovič.

Trboveljski premog in drva

stalno v zalogi vsako množino
Družba Ilirija, Ljubljana,
Kralja Petra trg 8. — Tel. 220.

Lesni strokovnjak

za samostojno vodstvo podružnice, vsestransko verziran, se sprejme pri lesni veletrgovini. Ponudbe z referencami pod „Izvozna trgovina“ na anončni zavod DRAGO BESELEJAK IN DRUG, Ljubljana, Sodna ulica 5. 1232

Zahvala.

Za vse izkazano nam sočustvovanje ob prebriski izgubi, ki nas je zadela s smrtjo našega blagega pokojnika, gospoda

Ivana Sartorija

izrekamo vsem skupaj najsrčnejšo zahvalo.

Osobito se zahvaljujemo g. med. svetniku dr. I. Jelovškemu za požrtvovalno olajšanje v težki bolezni, nadalje preč. duhovščini, kakor tudi gasilnemu društvu in gg. pevcem za pretresljive žalostinke ter vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so spremili pokojnika na zadnji poti.

V Radovljici, dne 6. julija 1923.

Žalujoči ostali.

1217

MOTI SE

kdor misli, da so pri nas inserati dražji kakor pri upravah časopisov samih,

KAJTI

soliden časopis, ki se zaveda, da imajo inserati v njem res dober uspeh, se bo držal vedno originalnega cenika. Istotako se tudi mi točno držimo teh cenikov, v sled česar si trgovci, ki oglašajo po nas,

prihranijo mnogo denarja, časa in skrbi,

ker oskrbujemo mi namesto njih brezplačno vse dopisovanje in vso kontrolo.

Prepričajte se ter zahtevajte proračune pri

ALOMA COMPANY

anončni in reklamni družbi z o. z.

Centrala Ljubljana
Kongresni trg 3

Beograd podružnica
Bremaka ulica 9

1001

Rlobučevinaste podloge za pisalne stroje

THE REX Co, Ljubljana

Kupi se:

Orne češnje (dobro so tudi dirje drobne) in borovnice, večje množine maline (več vagonov).

Ponudbe z navedbo najnižjih cen, postavljenih franko oddajna postaja v lastni posodi ali brez nje na **Šrečko Potnik**, tvornica sadnih sokov, čene in ekstraktov, Ljubljana 1230 Metelkova ulica.

IZJAVA.

Podpisani **Jožef Koren**, stanovnik v Gornji Poljskavi, obžalujem vse žaljivke, ki sem jih dne 22. junija t. l. izrekel o gospodu **Antonju Lahu**, posestniku in mlinarju v Gornji Poljskavi b. št. 19. Zahvaljujem se gosp. Lahu, da je odstopil od tožbe ter plačal kot globo 100 Din v prid ubogim občine Gornja Poljskava.

Gornja Poljskava, dne 4. julija 1923

Jožef Koren.

1227

Proda se graščina

v najlepši legi, svežem zraku in tihem gozdnem zatišju Gorenjske pod Kamniškimi planinami, moderno preurejena za sanatorij, zdravilišče ali hotel.

V obsežnem poslopju gradu je 40 lepih sob z dvorano in drugimi gospodarskimi pritlikinami, moderna vodna in solčna kopel, lastna vodna moč na turbino, sistema „Francis“, 20 konjskih sil, lastna elektrarna, lastni vodovod, ribnik itd. Okoli gradu je lep sadni vrt s sprehajališčem in 4 1/2 ha obsežajočim gozdom.

Resni kupci naj se zglase pisмено glede cene in drugih nadaljnjih pogojev na

J. V. 385, Ljubljana,
poštni predal 11.

Modistovski lokal

izven Maribora se zaradi smrti takaj prodaja. Poleg je tudi stanovanje.

Več pove podružnica „Jutra“ v Mariboru

Reform

steklenice za konserveriranje sadja,

povrtnin in mesa so najboljše in najcenejše.

Glavna zaloga za Jugoslavijo pri tvrdki

LOVRO PETOVAR v Ivanjkovcih.

Ceniki na zahtevo!

Svinjska mast

čista, najčistejša ameriška, v sodih po 50 kg in v kantah nudi in skladišča kakor tudi ostale kolonijalne blago najceneje

„Jugoslavija“, prometno d. d.
1124 Zagreb, Gajeva ulica 10.

Telefon 9-41. Brzojavi: Jugopromet

Najstarejša slovenska

pleskarska in ličarska delavnica

Ivan Bricej, Dunajska cesta 16

se priporoča. Izvršitev točna, cena zmerne.

Priporočamo knjigo

Dr. Jos. Tičar

Nalezljive bolezni.

Opisi važnih nalezljivih bolezni z navodili za nego bolnikov.

S slikami.

Cena s poštnino vred 20 Din 50 p.

Naroča se pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Prešernova ulica 54.

? Ali ste že poslali na-
ročnino za „Jutro“ ?

Minko

„Jutri popoldne se pojdem pa kopat...“ je nadaljevala živahno, oslonjena na leseno ograjo. „Ali veš za kakšen skrit, širok tolmun, Minko?... Pa sladkorja bom vzela s seboj, da se ribicam ne zamerim...“

„Srečne ribice!“ je ušlo Minku. „Tudi jaz bi bil rad jutri ribica...“

In z dobrih oči se je zazrl v svojo oboževanko.

„Da bi dobil od mene sladkorčkov — kaj?“

„Seveda...“ je zardel Minko, ki je plaval po njegovih mislih vse kaj drugega kakor ribice in sladkorčki; tam tolmun, mirna, zelenkasta voda, v njej kopajoča se bela in kipeča dečkova postava... In je pristavil: „Tolmunov je v tem potoku povsod dosti, za to nikar nič ne skrbite, gospodična!“

„Saj vem, da si priden...“ ga je pobožala s prijaznim pogledom.

Skozi gaj belopikastih brez napeta pot se je vrhu dobrih izgubljala v sencah orjaškega smrekovega gozda, namešanega z bukovjem in hrastjem. Zločno, v veseljem razgovoru, sta stopala mladenka in dečko navkreber; zaprti solnčnik je služil zdaj gospodični za palico. Če je začela kje na meji preproga borovnic, sta bila takoj pri njih, sicer pa sta nadaljevala svojo pot skozi gozd.

Vrhovi dreves, vsi v blestečih povitih, ki so jih jim nasukali odposlanci solnce, veseli žarki, so včasih skrivnostno zašumeli z bogastvom svojih poslačenih listov. Po leskavi veji na-

vzor prazni se brošč se je svetil kakor cekin. Na smolnatih deblih smrek viseča, iz solnčnih žarkov spletena mreža se je lahko pozibavala in se prelivala v visokem praprotju v omiljeno, mehko svetlobo.

Visoko na hribu se je gozd odprl, in stala sta na prijazni jasi. Sum njunih korakov je preplasil iz zatišja nizkih borovcev gozdnega jereba. Preko rdečkastega vresja in bujnega borovničevja razpotegnjene solnčne lise so s svojimi zlatimi dlanmi segale v zaprto senčje okrog samotnih dreves, se plazile po deblih navzgor do vej, pa zopet padale nazaj na tla. Vseobito tišina, ki je vladala tukaj, je motil samo nekje na boru čepeči čížek.

„Cip, cip... cip, cip!“ se je glasilo z bora v enakomernih udarcih, zdaj dvigaje, zdaj padaje, kakor da bi nabijal kdo s kladivcem.

„Koliko borovnic!“ je plosknila gospodična Polde s dlanmi, oziraje se okrog sebe. „To je najina gora Tabor, Minko... kar tukaj bova ostala...“

„Dokler bo kaj borovnic, oja!“ je dodal Minko naglo. „Na tej jasi so še posebno dobre in sočne, ker so na strani od solnce opečene.“

Sklonjena nad borovnicami sta se ozirala včasih na nebo, po katerem so kobacali čokati, kratki oblaki. Vas v dolini pod njima je bila kakor kos belega papirja, okna, lesketajoča se v solncu, kakor kresnice. Med polji in lokami vijoča se cesta se je za hrbljčim zelenega holma izgubljala v daljavo. Z njiv, zdaj s te, zdaj z one, se je vžigalo v solncu — beli rokavi kmetic. S ceste se je začelo drdranje; iz oblakov prahu se je izvil vozček — kakor žoga poskakovaje semintja med

livadami, dokler s ceste vred ni izgubil za holmom.

Tako prijetno je bilo tukaj na jasi, tako solnčno svetlo. Lep in prijazen se je v mavričnih barvah širil okrog njih svet. Nikjer nobenih skrbi, povsod samo solnce. Če je bilo kaj mračnih misli — ostale so spodaj v dolini; tu gori je bil prostor samo za smehljajoče, pomladanske obraze, ki so sijali iz vsakega solnčnega žarka in iz vsake rože.

„Cip, cip... cip, cip!“ je nabijal še vedno čížek na boru. Drugače je bilo vseokrog tajnstveno tiho; le veter je včasih prišumel iz gozda, pozibal vrhove borovcev in se igranje potrkjal po mehkih preprogi vresja.

V sladki omotici, v katero zarisana se je gibala pred njim polna lepota gospodične Polde, se je vdal Minko svojim najlepšim sanjam, ki so ga zanesle daleč z jase v popolnoma nov svet, v kraljestvo zlatolasih princez in kraljevičev, bajnih jezer in čudežnih gajev. In mlada, prezgodaj zbuena strast v njem, se je razpuhtela, kakor da jo je poplilo solnce.

„Ali si kaj truden, Minko?“ je čez dolgo časa vprašala gospodična Polde. Ze sta nabirala borovnice v košarico.

„Truden?... Ne še, gospodična. A pot do tu gori je pa res dolga!“

„Imaš prav,“ mu je pritrdila, nevarna dolge hoje. Da bi pa dečku povedala, kako zelo da jo je pot utrudila, tega ji ni dopuščal njen ponos.

„Oh, kako lep admirali!“ je zavričkal tedaj Minko in skočil za žametno-krilim metuljem, ki je prijadral preko jase. Naglo je odrezal v grmičevju dolgo šibico. — „Moram ga dobiti, naj

stane, kar hoče... Gospodična, vi pa le pridno jejte borovnice... kmalu se bom vrnil...“

Metulj, videč pretečo nevarnost, je zakrožil med redkim borovjem, potem pa utonil, švigaje v drznih zasukih nad grmovjem, v zeleni mrak gozda. Minko pa za njim! Čepico, potisnjeno nazaj na tiličnik, v vihteči desnici šibice, je smukal skozi goščo, skakal čez ozke usedline, se spuščal v globeli in plezal po strminah, pred očmi v precejšnji razdalji zapeljivi blesk admirali-lovih razprostrtih kril. Ze je mislil včasih, da je gonja končana in plen v njegovih rokah — a vsakokrat se je ponosni letalec nepoškodovan dvignil izpod naglega šibičnega zamaha ter v še drzejših obletih plesal nad praprotjem, mimo ravnih debel smrek, vedno globlje v gozd.

Minku se je oznojilo čelo. Nagla gonja ga je polagoma tako upehala, da mu je upadel ves pogum. Se je tekel in skakal čez grmičje, toda tista prejšnja požnost udov mu je popolnoma pošla. Vedno bolj se je večala razdalja med njim in metuljem.

Globoko pod njim je v neprijazni tokavi zagrnjala voda. Gosto trnje je preraščalo obadva strma bregova in ozko strugo. Minko je obstal kakor okamenel in zastrmel podse v globlino. Tistikrat je visoko jadrajč švignil metulj na ono stran ter izgubil med goščo in drevjem.

„Pa pojdi, kamor hočeš!“ se je ujezil deček, vrgel šibico daleč proč od sebe ter se pričel vračati.

Sele zdaj je začutil, da ga je lov za metuljem zelo zdelal; noge so mu postajale težke in se mu zapletale v goščo.

„Legel bom za nekaj minut...“ se je odločil; „potem pa hajdi spet naprej, da me ne bo gospodična predolgo čakala!“

In zleknil se je na tla med grmovjem; ali takoj so mu padle trepalnice na oči in v hipu je zasrnel.

Zbudilo ga je razbijanje žolne v trilem bukovem vrhu. Pomencal si je oči in se ozrl na nebo; po solncu, ki se je že nagibalo, je preudaril, da je zaležal; to ga je pognalo kvišku in v tek, da je bil na jasi prej nego so mu obetale mlade, spočite noge.

Jasa je bila prazna. Gospodična Polde nikjer.

„Domov je odšla... domov brez mene!“

To je bila prva Minkova misel.

„In zdaj?... Jexila se bo name, ker sem jo pustil samo... name, ki jo imam vedno v mislih...“

S pobeženo glavo je stopal preko jase. Ne čížek, ne veter ni motil zdaj več nad borovci sanjajoče tišine. Minku se je zdelo, da je z odhodom gospodične Polde prej tako prijazna jasa izgubila vso svojo vabljivost. Se pla razposajenih solnčnih žarkov je docela ponehal; v mirnem objetju so se sklanjale svetle proge k tihim, plazečim sencam.

Zaman so se ozirale in iskale dečkove oči, če bi se morla kje izza grmovja le še posvetil rumenit slaminik in začel pod njim tisti ljubki, lepi, za Minka najlepši obraz na svetu. Vse zastonji O gospodični Poldi ni bilo na jasi ne duha ne sluha.

„Odšla je... odšla...“ ga je žalostjo napolnjevala misel, da bo moral iti sam domov.

(Konec prih.)

Auto MATHis Auto

hiter

ekonomičen

eleganten

Zmagalce

Svetovni rekord najmanjše uporabe

Concours d'élégance

Grand Prix de France

Grand Prix Suisse

2:38 litra bencina na 100 km

uporaba normalnih vozov približno 4 do 5 litrov na 100 km

nakup najcenejši

GLAVNO ZASTOPSTVO ZA JUGOSLAVIJO:

LJUBLJANA

O. ŽUŽEK

SODNA UL. 11

1934

Telefon št. 461

L'UNION francoska zavarovalna družba v Parizu, osnovana leta 1828.

Skupna glavica 400 milijonov frankov. Preuzema vse vrste požarnih in življenjskih zavarovanj. Pojasnila dajejo brezplačno vsi krajevni zastopniki in GENERALNO ZASTOPSTVO ZA SLOVENIJO, LJUBLJANA.

MEXIDA, mednarodna eksportna in importna družba z o. z., Ljubljana, Sv. Petra c. 33, 78 Agilne zastopnike sprejemamo pod ugodnimi pogoji.

Zahvala in obvestilo.

Slavnemu občinstvu vjudno naznanjam, da sem prenehal obratovati svojo restavratorijo „Bellevue“ in hotel „Pošta“ v Rogaški Slatini ter da sem prevzel

restavratorijo grand hotela „Union“ v Ljubljani.

Vsem svojim dosedanjim gostom v Rogaški Slatini se za njih obilen poset in naklonjenost najtopleje zahvaljujem.

V na novo prevzeti restavratoriji „UNIONA“ v Ljubljani bom cenjene goste postregal najbolje, za kar jamčim s svojo 20letno prakso v Švici, Nemčiji in Jugoslaviji. Zagotavljam, da bo cenjeno občinstvo postregeno najfinije in po najnižjih cenah, da bom nudil s najboljšim personalom vse udobnosti najfinije restavratorije ter dvignil restavratorijo zopet na ono stopinjo, ki ji pristaja.

Imel bom vedno v zalogi najboljša in najfinjša vina iz lastnih štajerskih vinogradov po zmerno nizkih cenah, na izbiro najfinjša in najokusnejše pripravljena jedila od najpreprostejših do najfinjših. Prevzemam na obed in večerje zaključene družbe kakor tudi poročne obede, za kar imam na razpolago posebno dvorano.

Cenjeno občinstvo vjudno vabim, da se samo o vsem prepriča, ter mu zagotavljam, da bo vedno v vsakem oziru povsem zadovoljno.

Za obilen poset cenjenih gostov se najvjudneje priporočam ter beležim s odličnim spoštovanjem

Konrad Rist

restavrator in ravnatelj grand hotela „Union“ v Ljubljani.

Otvoritev brivskega salona.

Podpisana slavnemu občinstvu v Ljubljani in na deželi vjudno naznanja, da otvoriva v ponedeljek, dne 9. julija t. l. v Dalmanovi ulici, v palači Mestne hranilnice ljubljanske (poleg hotela Strukelj)

brivski salon

ki bo povsem moderno in higienično urejen. Slavno občinstvo bora postregala v vsakem oziru točno, prijazno in solidno. Priporočava se kar najbolje cenjeni naklonjenosti.

1931

J. Dorčec & S. Bočkaj.

Vodja spedicije!

Spedicijska družba v Sloveniji, zmožna velikega razvoja, išče dobro vpeljanega in zmožnega vodjo,

ki je obenem dober akviziter. Moči s prima-referencami, ki bi ustrezale gorentim zahtevam, naj pošljejo ponudbe s prepisi spričeval, s navedbo plačilnih pogojev in dosedanjega službovanja in s rokom, kdaj lahko nastopijo službo, pod šifro „SPEDICIJA“ na Aloma Company, anonimno družbo v Ljubljani, Kongresni trg št. 3.

1935

Sienkiewiczzevi romani

v novi izdaji so začeli izhajati pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani.

Prvi roman, ki že izhaja v snopičih po 4 pole in prinaša

tudi ilustracije, je znameniti zgodovinski roman

„Z ognjem in mečem“,

katerega dve slovenski izdaji sta bili

že davno razprodani. Vsak snopič velja s

poštino vred 9 Din. Do sedaj je izšlo osem snopičev.

Naročniki naj pošiljajo naročnino in naj se priglašajo pri

Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Prešernova ulica 54.

Premog Oglje Drva

Podpisana tvrdka prodaja:

1189

Trboveljski I^a premog in bukovno oglje

iz svojega skladišča na južnem kolodvoru ter

suha, trda in mehka drva

rezana v dolžino za kuhinjsko uporabo iz svojega skladišča na Zelenem hribu.

Premog in oglje se oddajata v detajlu v vrečah, ali en gros v celih vagonih z 10%, popustom od fakturnega zneska za združene odjemalce ali posameznike.

Vsa goriva se odpremiijo po želji po naših vpregah na dom.

Naročniki naj se javijo pri podpisani tvrdki:

„IMPEX“

eksportna in importna družba z o. z. v Ljubljani

Krekov trg šte. 10, I. nadstropje.

Mali oglasi

stanje z državnim davkom na morete vrad do 20 besed! Dle 8-1, vsake nedeljske besede 50 par
val. — Plače se vedno naprej (lahko tudi v znanjih). Na vprašanja odgovarja opreva le, ako je vprašanje
priložena znanja se odgovor ter manipulacijske pristojbine (1 Dle).

Službe

MESTA KONTORISTINJE
išče absolventinjo trgovske šole z odliko. Nastop takoj. Gre tudi na delo. Ponudbe na upr. »Jutra« pod »Marljiva«. 3528

PRODAJALKA
zrušena v specialni stroki. se išče za takojšnji nastop na delo. Prednost imajo mlajše moči z detele. pridne in prijazne v obveščanju. Oskrba vsa v hiši. Takojšnje ponudbe z zahtevno plačo na upravo »Jutra« pod »Prodajalka 1002«. 3529

**SLUŽBO
BLAGAJNARKE**
prodajalke ali kontoristije išče gospodična z znanjem slovenskega, nemškega in italijanskega jezika ter strojepljiva. — Cenj. ponudbe pod »Vestna in porabljiva« na upravnistvo »Jutra«. 3524

KOT POSLOVODKINJA
iščem mesta z dobrimi referencami, ali pa kot družabnica s koncesijo za mesano trgovino, s nekaj imovine. Ponudbe na upr. »Jutra« pod »Zanesljiva«. 3500

URADNIK 3292
z večletno prakso, zmožen slovenske, nemške in srbohrvaščine v govoru in pisavi išče primerne službe. Sprejme tudi mesto skladiščnika. poslovodje ali kaj podobnega. — Ponudbe z navedbo plače pod »Neutrudljiva« na upr. »Jutra«. 3502

RAČUNOVODJA
izveščan v vseh pisarniških poslih. želi mesta pri večji trdki. Izrujen je posebno v obveščanju s strankami. — Cenj. ponudbe pod »Računovodja« na upr. »Jutra«. 3502

GOSPOD 3229
zmožen angleškega, nemškega in slovenskega jezika v govoru in pisavi. želi službo v pisarni. Naslov pove upr. »Jutra«. 3502

POTNIKI(CE)
se sprejmejo s provizijo za obiskovanje privatnih strank. Vprašati v hotelu »Soča« pri Kerep 8. t. m. od 2. do 6. ure popoldne. 3228

**ZASTOPNIKA ALI
POTNIKA**
sprejme s 15. avgustom trgovina z galanterijskim, porcelanskim blagom in plemenitimi v Ljubljani za Slovenijo in Hrvaško. Sprejme se le strokovnjak in vpeljana moč. Ponudbe na upr. »Jutra« pod »642«. 3201

UČENEC 3078
dobrih staršev, s primerno šolsko izobrazbo, zdrav in krepak, od 14 do 15 let star, se sprejme v trgovini z mešanim blagom J. Vizovišek, Zalec. 3201

AKADEMIK 3069
absolvent knjigovodstvene tečajne, zmožen trgovskega računanja, slovenske in nemške stenografije, išče službo. Ponudbe pod »Akademik« na podružnico »Jutra«, Maribor. 3502

VEČJO PODJETJE
si hoče imeti pridnega, zmožnega uradnika. knjigovodjo ali korespondenta več jezikov, naj izvoli pisati pod »Stalno mesto« na upr. »Jutra«. 3284

IZPITE 3071
vsakojake, kakor sprejemno, ponavljajne, tudi iz več predmetov (tudi nemške), pripravljeno uspešno ter naredi vse potrebne korake izkušen kolnik. Pisma pod »Izpite« na upr. »Jutra«. 3502

**POSOLJILNICA
NA DEŽELI**
nastavi verzirano mlajšo moč ali upokojenca kot tajnika. Naslov da uprava »Jutra«. 3267

MESTO HIŠNIKA
z brezplačnim lepim stanovanjem (soba, kuhinja, električna luč) se prepusti onemu, ki odstopi stanovanje iz dveh sob in pritlik. Reflektanti naj pošljejo svoje naslove pod »Brezplačno« na upr. »Jutra«. 3517

KNJIGOVODKINJA
ki zna računati in knjige voditi, se takoj sprejme za stalno ali samo za popoldanske ure. Samo starejša in res zmožna računatna naj se zglaše, in sicer takoj. Kje, pove upr. »Jutra«. 3518

KOLAR 3077
išče pri kakem večjem podjetju, pri graščini ali sličnem prostoru za stalno izvrševanje svojega obrta. Cenj. ponudbe naj se pošiljajo pod »Kolar« na upr. »Jutra«. 3518

OTROŠKI VOZIČEK
le dobro ohranjen, kupim. Ponudbe na upr. »Jutra« pod »M. S.« do 15. t. m. 3514

DRVA 3296
jesenske in zimske sečnje: a) lepe debele cepanice nad 12 cm, b) lepe drobnejše cepanice z 10% okrogline, kupim v večjih množinah. Ponudbe pod »Šuma« na upr. »Jutra«. 3518

VRATA IN OKNA
malo rabljena, se kupijo. Ponudbe na upr. »Jutra« pod »Demolirano«. 3291

STARO ZLATNINO
kupa po najvišjih cenah kupa, ki se nahaja v Ljubljani samo do 11. t. m. Naslov pove upr. »Jutra«. 3515

VREČE, 106
rabljene, dobro ohranjene, kupi Jos. Bahovec, Ljubljana, Sv. Jakoba trg 7. 3515

STAREGA SVINCA
vsako množino, kupimo. Puškarna v Kranju. 2653

SUHE GOBE 2418
kupa po najvišjih cenah tih cenah trdka SIORANT, Kranj. 2418

KOSTANJEV LES
za tani, kupujemo vsako množino. Ponudbe s ceno franko vagon v Sloveniji in množino na Rudolf Zoré & Komp., Ljubljana, Gledališka ulica 7/II. 2816

STARE KNJIGE
leposlovne in znanstvene, se kupijo po najvišjih cenah. Ponudbe pod »Knjige« na podružnico »Jutra«, Maribor. 3244

GOBE
kumno, janež, lipov ovet
plačajo najboljše
plačajo najboljše

Geršak & Co., Ljubljana,
Kongresni trg št. 10.

PRODEM
»BROCKHAUS KONVERSATIONSLEXIKON«
obsegajoč 17 krasno vezanih, dobro ohranjenih knjig, se proda. Naslov pove upr. »Jutra«. 3526

ŠIVALNI STROJ
predvojni material, v dobrem stanju, se proda. — Dobi se v Dobovi pri Brezicah št. 34 pri gospoj Lenki Katič. 3525

ZIČNE MREŽE
za ograje vrtov, drevesnic, kurjih dvorišč, preprečke oken in lin, vsakovrstne žične tkanine iz železne, pocinkane in medne žice za tehnično in industrijsko uporabo ter elastične posteljne mreže na lesenem okvirju različnih velikosti izdeluje in priporoča: Evgen Ivanc, tovarna žičnih tkanin in pletenin, Sodražica, Dolenjsko. 3296

MOŠKO KOLO
dobro ohranjeno, se predvojni material, znanke »Kinta«, se po ugodni ceni proda. Naslov pove upr. »Jutra«. 3214

FOTOGRAFIČNI APARAT
Goerz-Dagor F=186, I:6.8, Format 9x12, krasno adjustiran, z zelo veliko količino pripadajoče opreme in različnimi knjigami, se proda. Naslov pove upr. »Jutra«. 3298

DVE OBLEKI
in površnik se prodasta, vse v dobrem stanju, za srednjemodno postavu. — Polzve se pri hišniku Miklošičeva cesta 16/IV. 3294

**NAJUGODNEJŠA
PRILIKA**
za nakup drv. Valed pomankanja prostora oddajam po znatno znižani ceni drva, trda in mehka (odrezki od žage in parke) v vsaki množini. Pri večjem naročilu se dostavijo drva tudi na dom. — Ivan Šiška, tovarna parket in parna tuga, Ljubljana, Metelkova ulica 4, telefon št. 244. 3271

POCENI SE PRODA:
2 elegantni polkriti kočiji, 1 tovorni voz in 2 dežni plahti za konja. Ogleda se v Kolezijski ulici 20, Ljubljana. 3295

AVTO, OSEBNI 3299
Nesseldorfer, 14/45 HP, šest sedev, skoraj nov, zelo lep, se ceno proda. Ljubljana, Martinova cesta 30. 3299

SPALNICA 3501
poceni naprodati. Ogleda se ob 11. uri, Hrenova ulica 17, pritličje, naravnost. 3501

GODBENI AVTOMAT
(Orchestra), skoraj nov, se proda tudi na obroke. V. Simončič, izdelovalnica glasbenih instrumentov, Strnišče. 3273

PRODAM: 3270
1 aluminizirani z bobnom na ročni pogon, 1 mljn za grozdje z obratno pripravo, 3 kamnite kotle, 2 vinske špalnole, 2 stanči, prva samo s škarijami, druga ekscentrična za luknje, 1 brus z dvema brusoma na ročni pogon, 1 kuhinjsko tehnično, 1 nov glik s novo nikl ledr. opremo, 1 12 kubičnih metrov obojni kotel iz 5 mm močne železne pločevine, 1 mali voz z derco. Naslov pove upr. »Jutra«. 3270

PRODAM
po nizki ceni novo salonsko omnibus-karoserijo za 6 oseb. Ogleda se pri Jozefu Petercu, kolarski mojster v Kosezah pri Ljubljani. 3269

KOLO IN 2 VIOLINI
vse dobro ohranjeno, se po ugodni ceni proda. I. S. Novi Vodmat št. 201. 3279

HIŠE, VILE, PARCELE
posetva, graščine, vodne moči, mlinci, gozdovi, prostori za tovarne in druga podjetja naprodati. Pojasnila daje Franc Schantel, konc. posredovalec realitet, Mestni trg 18/L. 3282

**DOBRO OHRANJENA
VINSKA SESALJKA**
(pumpa) se proda z vsemi pritliklinami, kakor tudi s cevmi. Ravnotam je napredni intakten pisalni stroj znanke »Noria« po ugodni ceni, kakor tudi en dvosedalni in en štirisedalni avto. Naslov v upr. »Jutra«. 3506

**D. K. W. SPECIAL-
MOTOR**
(Leichtmotorrad), originalni, novi, 2 in pol HP, se ugodno proda. Naslov se izve pri Aloma Company, anončna družba, Ljubljana, Kongresni trg 8. 3288

OTROŠKI VOZIČKI
več vrst, od 250 Din
DVOKOLES
novi modeli, z dobro pneumatiko, že od 1500 Din naprej.

MOTORČKI
»inov« amer. tipa »Evans« in D. K. W. Ori-onete, Motorette, PNEUMATIKA, zračnice z garancijo od 18 Din, plašči od 65 Din. Preprodajalci in mehaniki znižane cene. Sprejemajo se vsa popravila, emajliranje in poniklanje. — »Tribuna«, F. B. L. tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovaška cesta 4. 139

TURŠKE SREČKE
edini vrednostni papirji zlata veljave. Vrhugeta zadene vsaka srečka zlat dobitek. Cena nizka. Pisma pod »Zlata vrednost« na upr. »Jutra«. 3070

KOLESE 3516
dobro ohranjen, rumeno pleskan, se ugodno proda. Kupec naj se oglasi pri Alojziju Pakju v Šiški na Dolenjskem. 3516

PRODAM 87 DELNIC
papirnice Vevče, kurz K 790.—, t. j. K 10.— pod emejl. kurzom, 2/3 letih z letnim, 1/3 s polletnim kuponom. Ponudbe pod »Vevče« na Aloma Company, anončna družba, Ljubljana, Kongresni trg št. 8. 3290

PLETILNI STROJ
št. 10, 40 cm širok, se proda. Polzve se: Dvorni trg št. 1, pritličje. 3290

POSTELJA 3508
dobro ohranjena, se ceno proda. Vpraša se v Spod. Šiški, Frankopanska ulica št. 15. 3508

KRASEN KONJ
rdeče barve, visok 16 in tričetrt pešti, za ježo in vožnjo, je naprodaj. Polzve se v upr. »Jutra«. 3242

SKRIL 3240
iz azbest-cementa, za kritje približno 800 kvadratnih metrov strehe, se ceno proda. Kje pove uprava »Jutra« pod »Skril«. 3240

INDIAN-MOTOR
7 do 9 konjskih sil, dobro ohranjen, se proda. Polzve se Poljanska cesta 69, mehanična delavnica. 3204

BARZOJ = RUSKI HRT
triletna, importirana, št. stopnja, izredno krasna in krotka pasica, se proda. H. Drvenik, Ljutomer. 3212

1500 kub. čevljev TRAMOV
in približno 200 komadov hlobov, prvovrstno blago, franko železniška postaja, se ceno proda. A. Mihelič, Podbrezje, Podnart. 3233

**KOLESA
NAJBOLJŠA NUDI
J. GOREC
LJUBLJANA
PALAČA J. KRED. BNK**

Nepremičnine

TRGOVSKA HIŠA
z več lokalni vrtom, gospodarskimi poslopi in delavnicami, na prometni cesti v Mariboru, se zaradi družinskih razmer takoj proda. Stanovanje, trgovski lokal, delavnica, kleti kupcu takoj na razpolago. Posredovalci izključeni. Vpraša se v Mariboru, Aleksandrova cesta 57/L, vrata 3. 3512

**STARA PRVOVRSTNA
TRGOVINA**
z velikimi gospodarskimi poslopi in skladišči na zelo prometnem kraju brez vsake konkurence na Sp. Stajerskem, se zelo ugodno proda. Ponudbe pod »Krasna trgovina« na podružnico »Jutra«, Maribor. 3511

ENODRUŽINSKA VILA
alična hiša, z gospodarskim poslopjem, njivo, vrtom, malim sadnim vrtom, vinsko trto, voda pri hiši, krasna lega, priprava za lesnega trgovca, vrtnarja ali gostilno, se proda. Več se poizve pri F. Kmetu, Trbovlje II. 3274

»POSEST«
realitetna pisarna, Ljubljana, Poljanska cesta 12. kupi: Električno centralo ali malo industrijo z vodno silo v bližini mesta ali trga. Hiša s trgovskim lokalom in stanovanjem v prometnem kraju v mestu ali na deželi. Hiša s kakim obrtom in prostim stanovanjem v Ljubljani ali predmestju za 250.000 do 325.000 Din. Proda: Hiša s 3 trg. lokalom in stanovanjem za 500.000 Din. Hiša z gostilno, mesarijo in stanovanjem v mestu na Dolenjskem za 175 tisoč dinarjev. Gozda, sečnjega, 9 oralov, ob železnici, za 100.000 dinarjev. Stavbene parcele v Rožni dolini in ob Tržaški cesti. Odda: Stanovanje v novi hiši. Hipotečna posojila. Išče: Trg. lokale, stanovanja. 3287

NJIVA S KOZOLCEM
blizu Ljubljane se proda. Ponudbe pod »Njiva« na upr. »Jutra«. 3509

LEPA VILA
v dobrem stanju, s prostim stanovanjem in vrtom v Ljubljani se takoj kupi. Ponudbe na upr. »Jutra« pod »Vila«. 3290

HIŠA 3249
z vrtom in brajdo v Orehovi vasi št. 46, 15 minut od kolodvora, je naprodaj. Cena 200.000 K. Jakob Strmšek, pošta Štivilca. 3249

POSESTVO 3092
zdrušeno s trgovino s perutnino in tovarna spiritoos se ugodno proda. — Kupcu stanovanje takoj na razpolago. Naslov na podr. »Jutra«, Maribor. 3518

Lokal

VELIKI LOKAL
pripraven za kavarano, gostilno, restavracijo ali za trgovino, s stanovanjem ali brez stanovanja, se odda za več let. Ponudbe na Franjo Korent, Maribor, Smetanova ulica 48. 3518

LOKAL 3275
oddam v najem, pripraven za vsak obrt ali skladišče. Vpraša se v upr. »Jutra«. 3275

TRGOVINA V MARIBORU
z mešanim blagom na Koroski cesti, dobro vpeljana, naprodaj, najemnina knjižena. Vice, Glavni trg 5. 3251

LOKAL 3250
z inventarjem na prometnem kraju z inventarjem se proda. Zraven je stanovanje. Maribor, Koroska cesta 90, Ivan Pirc. 3250

SKLADIŠČE
prostorno, se odda v najem. Polzve se v Jenkovi ulici št. 20. 3205

GOSTILNA NA RAČUN
se odda kakor tudi prostori, pripravljeni za trgovino, mesarijo ali prekajevalnico, za skupno prevzete. Nahaja se v prometnem kraju v bližini rudnika. Za gostilno je položiti kavelj 2500 Din. drugo po dogovoru. Naslov v upravnistvu »Jutra«. 3292

Dopisovanje

ZENITNA PONUDBA
Mladenič, star 24 let, izučen v obrti, bi rad potoval v Ameriko, pa mu je to radi znanstva nemogoče. Prost vojaščine in vsega želi znanja z gospodično od 17 do 22 let, ki bi imela veselje potovati v Ameriko in ako bi imela tam kake sorodnike ali znanca, da bi ji bilo mogoče preiskrati od tam karte radi potnega lista za oba. Resne ponudbe, če mogoče s sliko pod »Veselj« na upr. »Jutra«. — Tajnost strogo zadržana. 3523

VDOVA 3281
brez otrok, 34 let stara, izobrazena, dobra gospodinja, z lepo kompletno stanovanjsko opremo in nekaj premoženja, se želi seznaniti z izobraženim gospodom, samec ali vdovcem z otrokom, s sigurnimi dohodki. Resne, neanonimne ponudbe pod »Pot samotna« na upravo »Jutra«, Maribor. 3281

GOSPODIČNA
katera se je oddala pod šifro »Duševno sorodstvo« se naproša, da dvigne pismo. 3238

DRŽAVNA UPOKOJENKA
srednjih let, želi znanja z inteligentnim starejšim gospodom v mestu. Cenj. ponudbe pod »Tibo življenje« na upr. »Jutra«. 3272

MLADENIC 3522
izkušen obrt, z večjo vsoto denarja, star 25 let, si želi znanja z elegantno in pošteno gospodično v starosti od 17 do 23 let. Prednost imajo obrtnice in posestnice. — Le resne ponudbe, če mogoče s sliko, pod »Primorac« na upravo »Jutra«. Tajnost strogo zadržana. 3522

**RESNA ZENITNA
PONUDBA**
Mlad gospod, prikupljive zunanosti, mirne narave, a stotisoč kron premoženja, se želi seznaniti z radi ženite z gospodično ali vdovo brez otrok, ki pa ima posestvo. — Ponudbe s sliko je poslati na upr. »Jutra« pod »Smer življenja 3040«. Tajnost zadržana. 3216

DEKLE 3277
pošteno, prikupljivo, staro 25 let, z lepim posestvom, se želi poročiti z mladeničem, ki bi imel nekaj govin. Resne ponudbe na upr. »Jutra« pod »Zadovoljnost«. 3277

ZAKAJ NE BI
polaskal devojke, ki bi mogla valjbiti — poročiti 24letnega, akademično izobraznega, veseliga in resnega fanta s stalno, dobro službo. Premožna, simpatična gospodična do 20 let iz mesta ali dežele, igralca klavirja, naj piše pod »Zakaj ne bi« na upr. »Jutra« in priloži sliko, katero na željo vrnem. Diskretno! 3285

DVA MLADA GOSPODA
ne ravno slabo situirana, iščeta v svrhu neprilicne, vendar pa dostojne zabave, znanstva z dvema gospodičnima, in sicer naj bodi po možnosti ena bledinka in druga pa brunetka. Korespondira se lahko slovensko, nemško, francosko in italijansko. Absolutna diskrecija v vsakem oziru zadržana. Ponudbe pod »Bajka« na upr. »Jutra«. 3521

**ZANIMIVEGA
DOPISOVANJA**
si želi 24letna gospodična, najraje z resnim, lahko tudi starejšim gospodom. Ponudbe je poslati na upr. »Jutra« pod »Življenja bridka ironija«. 3502

ZA SKUPNO SVIRANJE
išče prijeten gospod gospodično ali gospoda. Stopnja lahkokoncertna, godalo poljubno. Pisma pod »Glasba« na upr. »Jutra«. 3072

**MLAJŠI OSAMLJENI
VISOKO NABRAZENI
NEMSKI GOSPOD**
želi v svrhu konverzacije znanja z mlajšo damo. Dopis pod »Osamljen« na upr. »Jutra«. 3236

**MLADA, INTELIGENTNA
SIMPATICNA VDOVA**
(po privatnem akademiku) bi se rada seznanila z gospodom akademikom od 40 do 50 let. Ima dvoje zelo čednih sinčkov (9 do 10 let). Je vitka, večja, poštena, značajna ter dobra gospodinja. Premožnje ima v večjem poslovu in v gotovini. Išče dobrega, blagorodnega, ki mu boče biti istotaka. Resne ponudbe na upr. »Jutra« pod »Resnost 34«. Molččnost zadržana s častno besedo. 3505

RESNO ZNANJE
želi izobrazena, simpatična dama, fine rodline, z elegantnim, dobro situiranim gospodom v starosti od 37 do 42 let. Dopise na podružnico »Jutra«, Celje pod »Idealno življenje«. 3298

30LETNI GOSPOD
visoke elegantne postave, želi znanja z damo lepe zunanosti. Ponudbe s sliko in naslovom na upr. »Jutra« pod »Kavalir 1923«. Tajnost častna stvar. 3257

OBRTNIK 3076
kolar želi v svrhu ženite znanja z gospodično, živijo, čedne zunanosti, 18 do 26 let staro, z nekaj premoženjem ali posestvom. Blagohotne ponudbe, če mogoče s sliko, ki se vrne, naj se pošiljajo pod »Srečna hodočnost 3076« na upr. »Jutra«. 3502

Starost

KOT SOSTANOVALEC
se sprejme gospod. Naslov pove uprava »Jutra«. 3510

STANOVANJE
na Dumaški cesti, obstoječe iz dveh sob, kuhinje in pritlik, se zamenja z enakim v Šiški. Naslov pove upr. »Jutra«. 3508

**MEBLOVANA MESEČNA
SOBA**
se odda s 15. julijem solednemu gospodu, ki je že odzoden. Dolenjska cesta št. 64. 3507

STANOVANJE 3293
na Bledu se dobi za večjo družino po ugodni ceni. Vila Mira, Bled II. 3507

SOBA 3225
z dvema posteljami v bližini Bleda ali Bohinja od 15. julija do 15. avgusta se išče. — Ponudbe na M. Guttnar, Zagreb, Jurisčeva ulica št. 26/II. 3507

MEBLOVANA SOBA
blizu pošte, se odda takoj mirnemu gospodu. Naslov pove upr. »Jutra«. 3510

MEBLOVANA SOBA
se odda blizu pošte za meseca julij in avgust. Naslov pove upr. »Jutra«. 3276

V NOVI HIŠI
se išče stanovanje, obstoječe iz vsaj treh sob, proti predplačilu najemnine, posojila ali drugim ugodnim pogojem. Ponudbe pod »December« na upr. »Jutra«. 3213

Razp

KITE, LASULJE,
manikure, električno masajo, obraza, priporoča celjska brivnica. Koštomaj. Dokaz, da je postrežba brez konkurence in da gre brivnica dobro, je to, da so ji vsi brivci novo-silivi. 3527

NASLOVI 138
dobrih in zanesljivih stanovanj za dijake in dijakinje se dobi pri gospodu M. Likarju, Poljanska cesta 87, vila Bergman. 3527

KOT KOMPANJON
želim pristopiti takoj h kakšni ljubljanski trdki s kapitalom 25.000 Din, 25.000 Din pa 3 mesece pozneje in s sodelovanjem. Ponudbe je poslati na upr. »Jutra« pod »Zmožen in podjeten«. 3278

**POZOR, STROJNI
MIZARJI!**
Pri zgradbi tukajšnjih kolonij v obsegu več tisoč malih hiš, bi bila primeren zaloga za okna in vrata, pozneje pa za primitivno pohištvo. Takšno zalogo bi sprejel Iv. Grančnik, Veliki Bečkerek, Petrogradska ulica 81, Banat. 3504

KOMPANJON
se išče za donosno podjetje, ki se tudi proda pod dobrimi pogoji. Kino, Studenci, p. Maribor. 3217

IŠČEM DRUŽBENIKA
vsaj s malim kapitalom, za trgovino mešanega blaga ali za trgovino s lesom na deželo. Oženjen ali samec je postransko. Naslov pove upr. »Jutra«. 3068

FILMSKI SPECIJALIST
seriozni delavec, išče finančnika s 30.000 Din k ustanovitvi filmske industrije v Jugoslaviji. — Cenj. ponudbe pod »Bodočnost« na Aloma Company, anončna družba, Ljubljana, Kongresni trg št. 3. 3289

GRAFOLOCIČNA SKICA
značaja 20 Din, portret 75 Din. Važno pred poroko itd. — Gradivo najmanj 80 vrtic. Ciril Supančič, Ljubljana, Gosposka ulica št. 3/III. 3009

ZAKAJ TAK USPEH?
Velikokrat nas vprašajo inzerenti, zakaj imajo ravno »Jutrovi« oglasi veliko večji uspeh kot oglasi drugih. Čisto naravno! »Jutro« izhaja vsak dan okoli 15.000 izvodov. Vsi drugi slovenski listi zaostajajo v nakladi daleč za »Jutrom«. Velika razširjenost lista pa je edino merilo za vrednost glasov. Odtod tudi velik uspeh »Jutrovi« oglašev. Če kje, ima oglaš v »Jutru« siguren uspeh. (1)

DENAR SKOZI OKNO
meče, kdor plača za skromno bajto toliko, kakor za veleposredstvo z obojeznimi zemljišči in velikimi zgradbami. Tega ne stori nihče. Skromi okno pa mečejo ljudje denar, če plačujejo oglaš v listu, ki ima več kot desetkrat manj naročnikov kot »Jutro«. Ako želi ponuja tak list inzerat za polovično ceno »Jutrovi« oglašev, bi ga moral ponuditi najmanj 10krat cenejšega, pa bi še vedno cena in uspeh njegovih oglašev ne bila v pravem razmerju s ceno in uspehi. »Jutrovi« oglašev.

Domače vesti

ZA NOVE PATENTE.

Angleški patentni urad je publiciral interesantno knjigo z naslovom »Za nove izume«. V knjigi so zbrali recepte, ki še čakajo izvedbe. Na koncu pa patentni urad vsoljnemu p. t. izumitelstvu takorekto polaga na srce, naj se poidele lotijo navedenih receptov ali pa se prigrasijo z idejami, ki jih izvedbe bi popešile prid in blagor slovenstva.

In se je prvi prigrasil poslanec sir William Bull. Predlaga neoporečno zanimive stvari. Tako izum: skrajno elastičnega stekla; gladke ploške, ki ob dežju ne polzi; pipe, ki puš; »rečno izolacijo smradu in bage; brezalkoholne pijače, ki pa počegeta in s tem pomirja tudi renomirana krokararska grla. In še kaj drugega...

Z našega vidika so to malenkosti. Seveda če z druge strani uvažujemo, da Angležem pravzaprav ničesar ne manjka, je razumljivo, da za zabavo predlagajo le še iznajdbe takih sličnih drobnarij. Pri nas bi v tem oziru morali biti bolj velikopotezni. Uvažujmo: Broke domače potrebe ter narodne in politične razmere, bi bilo predlagati (za primer kajpa):

malatnico za pobjanje alkoholizma, snalfabetizma, »gospokih« boleznih... davčni vijak na paro, bencin ali sodno silo;

centralistično kurjavo s avtonomizmom, republikanstvom, narodnim radikalstvom in sploh domovinskim ognjem...

Saj vidimo, roko na srce! — bi po rekli rodoljub stare sorte — s parlamentom ne gre, s kupčevanjem ne, s ordeni in rangi tudi ne! Aparat »za vse« potrebujemo. Le za božjo voljo naj bi ga ne ravnal radikalni minister, temveč mehanik, solidno izkušen in izločan, kakor bi dolžilo...

Toda, kar je res in prav, imamo že tudi eno in drugo, kar kriči po patentu. Dabome! Rebus sic stantibus recimo: neo-kuluk, pa Markovo protokolstvo, pa »Narodova« doslednost. In bi ne bilo neumestno povedati to velike-mu svetu v kaki angleški reviji ali pa prigrasiti direktno patentnemu uradu v Londonu. Skep-Sa.

* **Otvoritev profsorskega kongresa v Sarajevu.** Iz Sarajeva poročajo: V petek dopoldne je bil tu otvorjen v dvorani Narodnega gledališča IV. kongres profsorskega združenja naše države. Na kongresu je prisotnih 340 delegatov iz vseh krajev naše države, mnogo zastopnikov vojskih in civilnih oblasti ter zastopnikov raznih kulturnih institucij Sarajeva. Za predsednika kongresa je bil izvoljen predsednik sarajevske sekcije gosp. Stevo Marković, ki je uvodoma v iskrenih besedah nazdravil kralju in kraljici. V imenu ministrstva prosvete je pozdravil kongres gosp. Petrovič, v imenu sarajevske uprave dr. Kosmanović, a v imenu zagrebške gosp. Batković. V imenu češkoslovaških profesorjev je pozdravil zborovalce prof. Antonin Beringer. Iz poročila tajnika je razvidno, da ima savez 2525 članov; blagajniško poročilo navaja 91.708 dinarjev dohodkov, a prenos na novi račun 20.168-85 dinarjev. — Profesorji bodo napravili izlet v Jajce in Dubrovnik.

* **Srbski učitelji v Mariboru.** Po zborovanju meščanskošolskega učiteljskega prišlo iz Ljubljane v spremstvu ravnatelja Humeka v Maribor deset učiteljev, ki so si ogledali mesto ter zanimivo razstavo na deški meščanski šoli.

* **Češki skavti v Jugoslaviji.** V petek popoldne se je peljalo skozi Maribor s posebnim vlakom, okrašenim s češkoslovaškimi zastavami, 500 češkoslovaških skavtov, ki gredo večinoma na Jadran, da tam prebijejo počitnice.

* **Novi predsednik invalidskega združenja.** Za predsednika invalidskega združenja je bil te dni izvoljen general Ljubomir Pokorni, ki je dosel v Beograd, da sprejme svojo dolžnost.

* **50letnica goriškega učiteljskega društva.** Goriško učiteljsko društvo praznuje danes 50letnico svojega obstoja. S ponosom zre to društvo na uspeh svojega delovanja. Tudi v sedanjih težkih razmerah izdajajo goriški učitelji odlični stanovski list »Učiteljski list« trikrat na teden, poleg tega pa izborni mladinski mesečnik »Novi Rod«. Goriško učiteljsvo ima tudi pevski zbor, najboljši v Juljski Krajini, ki se pravkar pripravlja za turnejo po Italiji. Razvrc strokovnega zborovanja se vrši danes v goriškem »Trgovskem domu«. Čestitajoč društvu na dosedanjih lepih uspehih, mu želimo tudi v bodoče enako lep razvoj.

* **Mednarodna izmenjava zdravnikov.** Na inicijativno zdravstvene sekcije Lige narodov sta se izvršili doslej dve mednarodni izmenjavi zdravnikov. Bodoča, tretja izmenjava je odrejena izključno za bakteriologe. Razdeljena bo v dve skupini, od katerih odpotuje prva v Ameriko, druga pa na Poljsko. Naše ministrstvo za narodno zdravje je odredilo za prvo skupino dr. Borčiča, četa bakteriološkega zavoda v Zagrebu, za drugo pa dr. Ivančiča, četa zdravstvenega odseka v ministrstvu za narodno zdravje.

* **Kongres gledaliških igralcev v Splitu.** Iz Splita poročajo, da je bil tam dne 5. t. m. otvorjen kongres gledaliških igralcev iz cele kraljevine. Kongres je otvoril gosp. Mihailo Mar-

ković. Za predsednika je bil izvoljen Jovo Ovijanović. Kongres je takoj po otvoritveni seji poslal vdanostne brzojavne pozdrave Nj. Vel. kralju Aleksandru, ministrskemu predsedniku Pašiću, ministru prosvete in predsedniku narodne skupščine. Kongresa se udeležuje 46 članov iz Beograda, 11 iz Zagreba, 16 iz Ljubljane, 4 iz Skopja, 1 iz Subotice, 1 iz Niša, 4 iz Maribora, 5 iz Sarajeva, 6 iz Novoga Sada, 5 iz Osijeka in celokupno članstvo iz Splita. Prvi dan zvečer se je vršila slavnostna predstava »Rigoletto«, ki je prav dobro uspeła.

* **Bunjevci v Zagrebu.** Bunjevci so v petek popoldne dospeli v Zagreb. Prijezen mu je bil lep sprejem, čigar aranžerji so seveda to priliko porabili za izključno blokaško politično manifestacijo. Na kolodvoru so se znašale vsa blokaška društva, ki so se po končanih nagovorih razvili v povorko po glavnih zagrebških ulicah. Zvečer se je vršil komers v prostorih »Hrvatske zajednice«, kjer je med drugimi povzdignil svoj glas tudi famozni frankovec Joe Matošić. Včeraj je bunjevske goste gostil radićevski milijarder Milan Prpić, zvečer pa so priredili koncert v dvorani hrvatskega Sokola.

* **Spominska plošča pesniku Simonu Jenku** se odkrije dne 2. septembra t. l. v Kranju, kjer se istočasno proslavi 60letnica tamošnje »Narodne štitalnice«.

* **Odbor za priznanje let nacionalnim delavcem.** Stalni skupščinski odbor za priznanje let nacionalnim delavcem se je konstituiral in zboruje vsaki dan dopoldne. Za predsednika tega odbora je bil ponovno izvoljen g. Ljuba Davidović, za tajnika Jovan Cirković, ostali člani odbora pa so gg. Ljuba Jovanović, dr. Jovan Radonić in Božović.

* **Nove poštne znamke.** Iz Beograda poročajo, da je ministrski svet pooblastil ministra pošte in brzojava, da sme pustiti v promet nove serije pošt-nih znamk.

* **Odlični uspehi Jugoslovancev v Ameriki.** Te dni je bil zaključen večmesečni učni tečaj na visoki bančni šoli (American Institute of Banking) v New Yorku. Služatelji, ki so z najboljšim uspehom dovršili tečaj, so dobili poleg diplome tudi razne nagrade. Prvo nagrado je dobil Slovenec g. Roland Kus, ki biva čele dve leti v Ameriki. Ta uspeh Slovenca je tem ejajnejši, ako upoštevamo, da se je za nagrade potegovalo 92 kandidatov.

* **Prispevki za prvo jugoslovansko podmornico.** Glavni odbor »Jadranske straže« priredi na Petrov dan v Novem Sadu svečanost, ki bo posvečena zbiranju prostovoljnih prispevkov za zgraditev prve jugoslovanske podmornice. Svečanosti se bo udeležila cela rečna flotilja, sokolska društva in različna dobrodelna združenja.

* **Evangeljska cerkev v Jugoslaviji.** Kongres evangeljske cerkve se je vršil te dni v Novem Sadu. Na kongresu je bilo med drugim sklenjeno, da se ustanovi konzistorij za celo Jugoslavijo. Za škola evangeljske cerkve je bil izvoljen Gustav Adolf Wagner.

* **Plamenac in naše oblasti v Ameriki.** Celokupno izseljeniško časopisje, ki izhaja v Ameriki, je ob prihodu črnogorskega pustolovca Plamenaca odločno zahtevalo, da mu tamošnje naše, kakor tudi ameriške oblasti prepovedo vršiti protidržavno propagando med izseljenci. Toda naše in ameriške oblasti se temu pozivu niso odzvale in Plamenac nadaljuje sedaj v Ameriki propagando, ki jo je poprej vršil pod protektoratom Italije.

* **Vožnja skozi železniške postaje.** Da se po možnosti prepreči železniške nesreče, je prometno ministrstvo odredilo, da morajo vlaki, ki vozijo naravnost skozi postaje, voziti k večjemu z brzino 10 kilometrov na uro. Ta odredba velja osebno za brzo-vlake.

* **Madžarski obmejni stražar ubit.** Na jugoslovansko-madžarski meji se je v noči od četrtka na petek pripetil incident, ki doslej še ni pojasnjen. Nekaj madžarski obmejni stražnik je bil ustreljen. Preiskava je ugotovila, da je krogla bila izstreljena iz madžarske puške.

* **Atentat z bombo v Sarajevu.** Predvčerajšnjim ponoči je bil v Sarajevu izvršen atentat z bombo na hotel »Pošta«. Neznani zlikovci so vrgli bombo v hotelski hodnik in potem izginili brez sledu. Bomba je ob strašni detonaciji eksplodirala in naravnala mnogo škoda. Ker k sreči ni bilo nikogar na hodniku, ni eksplozija zahtevala človeških žrtev.

* **Promocija.** Na brnski tehniki je položi inženjerski izpit gospod Vladimir Mikuš iz Ljubljane.

* **Iz državne službe.** Dr. Fran Jež, direktor invalidske direkcije v ostavki, je imenovan za pravnega zastopnika pri prvostopenem sodišču v Prokuplju. — Poštar Rudolf Lorber v Celju je trajno upokojen.

* **Izpit za pešadijske rezervne potporučnike** so položili v Valjevu sledeči slovenski dijaki: 1. četa: Pavel Marc, Trst; Drago Senica, Maribor; Karl Pirš, Zg. Šiška in Otokar Zorn, Maribor. 2. četa: Stane Kerne, Škofja Loka; Metod Kopitar, Novo mesto; Alojzij Kramarič, Ljubljana in Josip Ogrinc, Ljubljana.

3. četa: Ivan Filisar, Križevci; Janko Gaslovič, Ljubljana, Drago Gračner, Maribor; Vladimir Jelinek, Bregana; Vlado Kramar, Vransko; Igor Kraut, Kamnik; Boris Kunelj, Sv. Peter pod Sv. Gorami; Albin Puh, Rob pri Velikih Laščah in Zoran Vrtovec, Ljubljana.

* **Himen.** V Pragi so se poročili naš rojak dr. Vladimir Brezovnik, asistent kirurške klinike na praški Karlovi univerzi, z gospodično Vero Koterovo, hčerko znanega arhitekta Ivana Kotera, rektorja akademije upodablajočih umetnosti v Pragi. Bilo srečno!

* **Umirovljeni polkovnik Janko Vukosavljevič** Stibilj, ki je zadnji čas bival v Medvodah, je težko obolel. Prepeljal so ga v ljubljansko garnizijsko bolnico.

* **Smrtna kosa.** V Bovcu na Goriškem je dne 5. julija po dolgotrajni bolezni umrl gospod dr. Rudolf Gruntar, odvetnik in župan v Cerknem, nečak pokojnega notarja Ignacija Gruntarja. Pokojnik, navdušen narodnjak, je užival splošen ugled med ljudstvom. Mrtvo truplo so prepeljali iz Bovca v njegov rojstni kraj Kobariid, kjer so ga položili k večnemu počitku. Bodi mu blag spomin!

* **Smrt neznanega župnika v Rogaški Slatini.** Pred par dnevi je iz Zagreba dospel v Rogaško Slatino župnik neznanega imena. Predno je opravil formalnosti prijave, ga je dohitela smrt. V petek je namreč nenadno umrl in identiteta se radi pomanjkanja dokumentov še ni dala ugotoviti.

* **Žužna železnica** je v Ljubljani začasno zaprta prehodno stazo na Dunajski cesti za javni promet radi potrebne-ge pleskanja.

* **Otvoritev brzojavne postaje** Videm pri Kriškem. Pri pošti Videm pri Kriškem je bila pred dobrim mesecem otvorjena brzojavna postaja s omejeno dnevno službo.

* **Našli novinarjev** se je spomnil pred svojo smrtjo pok. dvorni svetnik v p. dr. Franc Vouček, ki je zapustil v oporo 50 Din ljubljanski sekoltji »Jugosl. novinarstva združenja«.

* **Tehniška srednja šola** v Ljubljani. V šolskem letu 1922/23 se je vršil pouk na 10 oddelkih, ki so bili razdeljeni vega skupaj na 28 razredov. Poučevalo je 48 stalnih in 4 pomožni učitelji. Začetkom leta se je vpisalo 572 rednih in 117 izrednih učencev (—nk), od katerih je ostalo koncem šolskega leta 529 rednih in 82 izrednih učencev (—nk). Od rednih učencev, oziroma učenek je dovršilo s pozitivnim uspehom: 433, z nezadostnim 29, s ponavljalnimi izpiti 63 in neizprani so ostali 4.

* **Reforma ali eksperiment.** Z ozirom na našo svojočasno notico pod tem naslovom, ki se bavi s preureditvijo železniške zdravniške službe, smo od inšpektorata državnih železnic prejeli naslednjo informacijo: Povsod v medicini zmaguje nazor, da je preventativno zdravstvo važnejše za narodovo zdravje kot kurativno. Narod zdravstveno vzgajati, čuvati nad nevarnostmi, ki ga obdajajo, jih odstranjevati ali jih napraviti nevarne, pomeni več kot zdraviti že razvito bolezen po vseh pravilih zdravniške umetnosti. Ta namen zasleduje tudi reforma železniške zdravniške službe. Ministrstvo saobračaja namerna nastavi primerno število materialno mnogo boljše kot doslej plačanih zdravnikov, ki imajo glavno skrb za zboljšanje zdravstvenih razmer na železnici in pri železniškem osebju. Poleg tega, a v drugi vrsti bi imeli tudi oskrbovati zdravljenje članov. Ker bodo novi tako zvani sekcijski zdravniki primerno dobro plačani, imajo po načrtu tudi večje dolžnosti in večji delokrog. Odpusti pa bo moralo nekaj železniških zdravnikov, ki izgube gotove železniške bonifikacije. Toda število zdaleka ne bo reducirano od 40—50 na 3—4, ampak more biti reducirano največ od 23 železniških zdravnikov, kar jih več ni na državni železnici v Sloveniji. Pri pomoči k zboljanju zdravstvenih prilik železničarjev in zdravnikom doseči stanu primerno honoriranje njihovega dela, ta namen in ne kakega drugega, zasleduje grajana reforma, ki bo svezana sicer z večjimi izdatki, a bo zato predvidno imela v splošnem ugodnejše in večje zdravstvene uspehe.

* **Mariborski »Ljudski oder«**, ki je pol leta po vseh naprednih listih razglašal, da ni strankarsko podjetje, se je v poljetju vendar preselil iz Narodnega doma v Cirilovo tiskarno. Tedaj pa so izstopili tudi vsi napredni člani in posledica je bila ta, da predstav tega renoviranega Ljudskega odra niso hodili niti klerikalci gledat. Pri zadnji predstavi je bila krščanska socialna dvorana prazna. Pa ne samo v Mariboru, tudi v Slovenski Bistrici je imel Ljudski oder pred kratkim porazen uspeh — šmir — ker niti deželani niso nadovedni. Zato je skrajno netaktno, da skuša svojo dilatantsko srečo ta klerikalna družbica danes v Rogaški Slatini pred odličnimi gosti, kjer bi se morali Slovenci pokazati le z res reprezentativnim nastopi. Zato napredno javnost ponovno opozarjamo na to izrazito klerikalno strankarsko organizacijo, kateri bi klerikalci radi pripravili reklamo za svoje predstave v novi palači Zadružne gospodarske banke pred mariborsko frančiškansko cerkvijo, ki jo mislijo jeseni otvoriti.

* **Nagrade bančnih komisarjev.** Na notico, priobčeno v »Jutru« dne 5. julija nam pošilja finančna delegacija v Ljubljani sledeče pojasnilo: Za izplačilo nagrad bančnih komisarjev ni zadostnega budžetnega kritja pri partiji 1183. Prispevki bank se ne smejo brez nadalnje-

ga uporabljati v to svrhu, ker so prelinirani kot posebni državni dohodki pri partiji 864 pozicija 4. Delegacija je že ponovno prošla finančno ministrstvo dovoljenja, da sme nagrade compensando plačati iz dohodkov, relativne pa do danes še ni prejela.

* **Tirolski železničarji** v Mariboru. Številni renegati iz Spodnje Štajerske, ki so pred prevratom službovali pri južni železnici na južnem Tirolskem in tam že pozabili svoj materinski jezik, so po prevratu — gotovo ne iz prevelike ljubezni do Jugoslavije — optirali za Italijo v nadi, da ostanejo na dosedanjih službenih mestih. Italija pa je pričela v zadnjem času te slovenske nemakarje izganjati kot tuje in z odprtimi rokami jih sedaj južna železnica pod protektoratom g. Ogrinca namešča v Mariboru. Za naše ljudi pa potem ni prostih mest. Narodni železničarji se nad tem postopanjem upravičeno pritožajo in so na pri stojnem mestu že protestirali.

* **Konkurenca pri novih zvonovih.** V mariborski oblasti farani prav pridno zbirajo po vseh farah za nove zvonove in skoro ne mine teden, da bi skozi mariborske ulice ne vozili na okrašenih vozovih z dvema ali tremi pari konj nov zvonove. Milijonske dobičke je pri tem doslej vtikal v žep nemški tovarnar inž. Bühl, ki je za nagrado dajal tudi malenkostne milošinske klerikalnim agitatorjem, ki so imeli pri njem radi lepšega postranskega zaslužka. Klerikalci pa bi radi imeli sami vse mastne dobičke in so te dni pričeli zidati novo konkurenčno zvonolovarno v Koroskem predmestju na prostoru stavbenice Nasimbenja in bodo baje že kmalu pričeli z vlivanjem. Zanimivo pa je, da so nekateri dosežani klerikalni Bühlovi zaslužki udarili proti konkurentom s tem, da so jim skušali onemogočiti najetega strokovnjaka Greisinga, skušali so ga celo iztirati iz države. Ljubi beli kruhek ima pač pri klerikalcih povsod prvo besedo.

* **Tenorist Kovač** v Splitu izvižgan. Zagrebški listi poročajo iz Splita: Ob priliki kongresa gledaliških igralcev v Splitu se je vršila v petek predstava »Sevilskega brivca«. Pri tej predstavi pa je prišlo do mučnega incidenta. Član ljubljanske opere g. Kovač je iz bogve kakih vzrokov pel zelo slabo in publika ga je — izvižgala. Predstava se je radi tega incidenta morala prekiniti. Ljubljanci so v znak protesta hoteli takoj zapustiti kongres. Na posredovanje ugodnih meščanov so vendar ostali v Splitu, a spor je tako oster, da ga bo težko gladko izravnati.

* **Mathis-avto,** najuspešnejši tuzemski mali avtomobil, voz, v katerem so pri zmerni ceni zedinjene vse lastnosti, ki jih moremo pričakovati od modernega avtomobila, je dospel v Ljubljano. Oblika voza je lepa, zanesljivost in hitrost je bila evidentno dokazana pri nešteti dirkah, tako posebno v zadnjem mesecu pri Grand Prix France (prvo in drugo darilo), Grand Prix Suisse (prvo) Course du Kilometre Lancé (prvo), Concours de Elegance (2 prvi darili). Ta znamka je dosegla z ozirom na malo uporabo bencina svetovni rekord in sicer za 100 km 2.4 litra, kar do danes še ni bilo preseženo. S. A. Mathis izdeluje najmanjše vozove s največjim uporabnim efektom motorja, tako da se pogon vseh od njega izdelanih voznihtipov najbolj ekonomično razvija. Vsa vozila so najmodernejše opremljena z električno razsvetljavo in pogonom, 4 prestavi, »Stossfänger« itd. ter nudijo vse komfort ter do seže normalen voz s 4/12 HP hitrost do 80 km pri porabi bencina ca. 4 do 5 litrov za 100 km. Nabavna cena pa je akoraj enaka ceni boljših inozemskih motornega kolesa. Prvi vozovi tega tipa so v zadnjih dneh dospeli po cesti iz Francije in so imeli priljubljenost pri zelo neugodnem vremenu ob premaganju najvišjih alpskih prelazov dokazati v polni meri svojo solidnost. Vozovi so lahko ogledajo in preizkusijo pri generalnem zastopstvu v Ljubljani: Sodna ulica št. 11.

* **Ne bližajte se municijskim skladiščem.** Pokrajinska uprava za Slovenijo objavlja: V noči od 24. na 25. junija 1923 je skušalo nekaj civilnih oseb okoli 23. ure pokvariti žično okrajo pri municijskem skladišču v Zalogu, ne ve se pa, iz katerih vzrokov. Ko jih je straža opazila, so civilisti začeli bežati. Pozivu straže »Stoj« se niso odzvali, ampak so tekli dalje, v sled časa so vojski za njimi streljali, pa jih v sled teme niso zadeli, tako da so civilisti ušli. Zaradi tega se prebivalstvo svari, da se ponoči ne približuje vojaškim skladiščem v Zalogu in na Ljubljanskem polju, da se ne povenove podobni slučaji in da se prepreči jo nesreče.

* **Svinjski sejmi** v Celju prepovedani. Da se nadaljenje širjenje škrlatice, ošpic in drugih epidemij prepreči, je mestni magistrat celjski iz ozirov javnega zdravstva uknil do nadaljnjega teden-

ski svinjski sejmi v Celju, ki se vrši vsako sredo in soboto na mestnem sejmišču.

* **Pasja steklina** v Beli Krajini. Iz Bele Krajine nam poročajo: V Starem trgu je umrl pretekli teden neki dečko na steklini in poginil je tudi za to boleznijo neki bik. Ogrizena sta bila tudi gospodarja pokojnega dečka. Sedaj sta se odpravila v Pasteurjev savod v Zagreb. Vprašanje je, če ju bodo še rešili. Pasji kontumac se menda nikjer tako zani krno ne nadzira kot pri nas, dati je bilo že par let sem več oseb ugrizenih. Kdor nobe izpolnjevati zakonov zaradi svoje in ljudske varnosti, s tem naj se postopno brezobzirno. To zahtevamo v javnem interesu in bomo krivce javno ošigrali, ker sicer ne pridemo nikoli na red.

* **Ponesrečen carinik** iz Maribora nam poročajo: Carinika Ferda Zobovnika so prepeljali danes v tukajšnjo bolnišnico, ker si je v službi zlomil kosti okoli vratu.

* **Nesgoda z aeroplanom.** V Sremakih Karlovcih je predvčerajšnjim nek vojaški aeroplan v bližini mesta s precejšnjo višino padel na tla. V avijonu se je nahajal podnarodnik-dijak pilot Horvat, ki je bil na potu iz Pančeva v Novi Sad. Pilot je ostal nepoškodovan, aparat pa je bil popolnoma razbit.

* **Zaradi tatvine** aretiran je bil v Ljubljani brezposelni opekaraki delavec Andrej Batistič, rodom iz Goriškega, ki je bil v Kolodvorski ulici zasačen in flagrantni. Za Batističa se je policija že dalj časa zanimala, ker je v opekarni v Trbovljah odnesel delavcem tedensko plačo v znesku 20.000 kron.

* **Mladi roparji** Na Poljanskem nastpu v Ljubljani so trije doslej neznanl dečki v starosti 14 do 16 let napadli 75-letnega delavca Ivana Čuhina ter mu iztrgli listino, v kateri je imel baje 150 dinarjev. Fantiči so s plenom zbežali. Doslej jih še niso izalečili.

* **Mariborski vlomilec.** V zapore mariborskega sodišča so pripeljali zopet dva kriminalna individua in sicer nekoga Karla Vogrinca in Ivana Saja. Policijsko vodstvo je mnenja, da so sedaj vsi tički znane vlomilske družbe v kajbiel in baje nekaj časa v Mariboru ne bo vdomov. Nadalje so aretirali nekoga Antona Žuzeja, brezposelnega privatnega uradnika, ki se je izdajal za komisarja okrajnega glavarstva, doktorja in podobno in s tem izvalil ljudem večje vsote denarja.

* **Novo brivnico** v Ljubljani otvorijo jutri, v ponedeljek, poleg hotela Strukelj gg. Dorčec in Bočjak. Opozorjamo na inserat v današnji številki.

* **Zdravo in lepo zobovje** dosežete le pri stalni uporabi »Ito« paste. Dobiva se povsod. Glavna zaloga: drogerija »Adrija«, Ljubljana, Šelenburgova ulica.

* **Od naših vrlih gospodinj** je odvisno, da se pri nas uporablja domači madelek, kakor so »Pekateles«. So najcenejše, ker se zelo nakuhajo.

* **Električna masaža** lica in manikire za gospode in dame ter vsa lasna dela se strokovno izvršujejo; poseben oddelek za striženje otrok, separiran vhod za dame skozi vežo; zaloga parfumerije, moderna higijenična brivnica. Aleksander Gjud, Kongresni trg 6.

Domače borze

TEDENSKI PREGLED ZAGREBSKE BORZE.

Elektno tržišče je bilo celi prošli teden živahno. Večina industrijskih papirjev je dosegla prilično visoke tečaje in je podoba, da ne more biti več velikih sprememb razum pri nekaterih papirjih. Bančne vrednosti so skromnejše napredovale. Od bančnih papirjev je vladalo večje zanimanje za Hipotekarno in Jugoslovansko, ki sta se okrepili. Eskomptna je nekaj slabša, istotako Litorale in Obrtna. Pri ostalih bančnih vrednostih ni znatnih sprememb. Od industrijskih papirjev se čvrsti Gutmann, Zagorska šumska, Narodna šumska, Našička in Eksploatacija. Nekoliko oslabei je Isis. Pri ostalih papirjih ni znatnejših sprememb.

Na deviznem in valutnem tržišču je vladala celi prošli teden čvrsta tendenca in so narasle vse devize, izvzemši Berlin in Pariz. Italija je bila sicer slabša, vendar je končno narasla. Zelo čvrsta sta bila London in Newyork. Veliko povpraševanje je bilo za Prago, ki je tekot tedna poskočila od 275 na 289 z nespremenjeno čvrsto tendenco.

Dinar je bil mednarodno dosti slab ter je v Newyorku nazadoval od 1.09 na 1.06, dočim je v Curihu ostal na 6.15. Ker pa švicarski frank nazaduje, nam curiška borza ne more biti za merilo stanja naše valute.

V včerajšnjem prostem prometu so notrali Newyork čok zaključek 94.75, Pariz 550 — 552, Dunaj zaključek 0.13375 — 0.134, Berlin zaključek 0.043, Curih 1627.5, Praga (zelo čvrsta) zaključek 292, Italija (slaba) blago 403. Na elektnem tržišču povpraševanje Trbovlje 900 — 925, povpraševanje Jugo 120 — 122.

Vremensko poročilo

Ljubljana, 7. julija 1923			Ljubljana 806 m nad morjem		
Kraj opazovanja	ob	Zračni tlak	Zračna temperatura	Veter	Oblačno 0—10
Ljubljana .	7.	768-4	15-7	vzhod	več obl.
Ljubljana .	14.	765-7	26-4	"	pol obl.
Ljubljana .	21.	765-0	28-0	sev. zap.	oblačno
Zagreb .	7.	765-7	22-0	vahod	jasno
Beograd .	7.	—	—	—	—
Dunaj .	7.	767-8	18-0	brezvetra	jasno
Praga .	7.	768-8	19-0	"	"
Inomost .	7.	767-5	14-0	"	"

V Ljubljani barometer nižji, temper. višja. Bolnee vaha ob 4 t. d. zaha ob 19-56

Standard Oil Co of Jugoslavia v Zagrebu

priporoča p. n. naročnikom svojo stalno zalogo:
bencina, petroleja, parafina, vseh vrst mineralnih strojnih olj za avtomobile.

Tozadevne informacije in naročila sprejema 1229

Glavno zastopstvo:

G. MENARDI, LJUBLJANA,
Trubarjeva ulica 2. Telefon št. 62.

Bremen- Amerika

Redna vožnja v Severno
in Južno Ameriko z novimi
velikimi parniki. Posebno priporočljive so III kajute, s svojo
izvrstno prehrano, snago in veliko udobnostjo. Hitra in
varna vožnja!

Zastopnik podružnice za SLOVENIJO „Severnonemškega Lloyd“
ED. TAVČAR
Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 13 (za sodiščem).

Vesna

Brata Pohlin in drug
tovrnica

vlasnic, kovinastih gumbov, ključic in rlinčic
za čevlje Ljubljana I, poštni predel 126,
sprejema vsa naročila, ki se takoj in v vsaki množici
izvršujejo. Zahtevajte vzorce in ceniki! Pri večjih naročilih popust. 130

JAJCA kupuje

po najvišjih cenah od oddajnih postaj
in plača

proti oddajnemu potrdilu brez odteglaja

E. Vajda

ČAKOVEC, Medjimurje, Jugoslavija

Brzjavil: Vajda Čakovec

Telefon Interurb. 59, 4, 8

INSERATE

ZA VSE
inozemске
časopise
osobito

The Manchester Guardian
The Daily Telegraph
Prager Presse
Neue Freie Presse
Narodni Listy
Berliner Tageblatt
Frankfurter Zeitung
Corriere della Sera

sprejema

Aloma Company

anončna in reklamna družba s o. z.

Centra: Ljubljana Beograd podružnica
Kongresni trg 3 Sremska ul. 8

Kompanjon

za dobro ldočo tvor-
nico v Sloveniji 1228

se išče.

Ponudbe pod „300“ na Aloma Company,
dr. s o. z. v Ljubljani, Kongresni trg št. 3.

Zobni atelje!

Vsa sem spadajoča dela iz-
vršuje točno in solidno

J. Hribovšek
koncesionirani zobotehnik
Zagorje ob Savi. 1224

ALOJZIJ PAUSCHIN

LJUBLJANA
WOLFOVA ULICA

ZALOGA
STEKLA IN PORCELANA.

STEKLA ZA URE, UMI-
VALNE IN KUHINJSKE
GARNITURE IN VSE V TO
STROKO SPADAJOČE
PREDMETE. 1222

Dr. Breskvar ne ordinira

Zobozdravnik

Dr. Al. Praunseis

ne ordinira 1225

od 8. do 23. julija 1923

Zobar — Dentiste

Avugust Klemenčič

Privoz 3 1215

ne ordinira

od 16. julija do 16. avgusta t. l.

Stavbenik 1228

RUD. ROČAK

v Trbovljah

Izvršuje vsa stavbena dela.
Lastno lesališče. Izdelovanje stopnic.
Teraco-tiak.
Brezkonkurenčne cene.

Šentjanški premog

se dobi po ugodnih cenah
vsako množino.

Prodajni urad Šentjanškega premogokopa
Ljubljana, Krekov trg 10. 118

Žaga

s polnojarmenikom ali s več
venecijankami se

vzame v najem ali kupi.

Ponudbe na upravo „Jutra“
pod „BOBOČNOST“. 1230

Pravi „Gaiser“-čevlji, čevlji
za smuči ter lovski čevlji
vseh vrst se izdelujejo v znani solidni čev-
ljarski delavnici 1225

J. BRAJER

Ljubljana, Turjaški trg (Breg) 1.
Istotam se izdelujejo tudi vse vrste drugih
obuv, od najpreprostejših do najkrajše
izdelave.

Cena solidna! Posredstva točno!

Ljubljanska borza sprejme glavnega tajnika.

Ponudniki naj navedejo dokaze o:

- jugoslovanskem državljanstvu;
- dosedanji neoporečnosti;
- dovršeni pravnih študijah;
- sposobnosti za sodnijsko službo (dokaz o položenem praktičnem sodnijskem izpitu);
- dosedanjem sodnijskem in borznem ali bančnem službovanju;
- znanju jezika.

Detalilirane ponudbe s navedbo referenc in zahtevkov
je nasloviti do 1. avgusta t. l. na Slovensko banko
v Ljubljani pod šifro „BORZA“. 1224

B. S. A.

Angleški Motor Bicycle 2, 3/4 HP lahke
tipe, je zmagal pri regularitetni tekmi „Moto Kluba Slove-
nija“ za klubovo prvenstvo na progi Ljubljana-Planina-Cerknica-Nova
vas-Velike Lašče-Turjak-Ljubljana dne 24. junija 1923. absolutno v
vseh kategorijah ter dosegel 1216

prvo darilo

Zastopstvo:

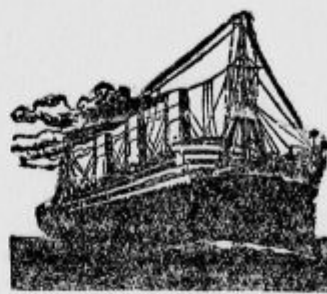
Jugo-Auto, d. z o. z.,
Ljubljana, Dunajska cesta 36.

Kupijo se

parcele

v sredini ali na periferiji Ljubljane.

Ponudbe z navedbo kraja in cene je nasloviti pod
„Parcele“ na **ALOMA COMPANY,**
anonc. reklam. d. z. o. z., Ljubljana,
Kongresni trg 3. 1202

Hamburg-Amerika Linija
in
United American Lines Inc.

Filijalka
Simon Rmetec, Ljubljana

Kolodvorska ulica šte. 26.

Sprejema potnike v južno in severno Ameriko, izdaja točna
pojasnila in prodaja vozne liste.

Odhod iz Ljubljane vsaki teden.

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo 1202

J. G. Drašković

ZAGREB „B“ Cesta pri državnem kolodvoru ZAGREB

Podružnice: Beograd, Balkanska ulica 25. — Sušak: Jovo G. Ivošević,
Karolinska cesta 160. — Split: Ante Buić, Diklecijanova obala 18. — Grun:
Ivo Lovričević. — Bitolj: Gjorgje J. Dimitrijević & Komp. Bulevard Kralja
Aleksandra 187. — Vel. Bečkerek: Dušan Lj. Mihajlović, Trg Kralja Petra 4.

Potnike do Hamburga spremlja družbeni uradnik